

СТЕНОГРАМА

виїзного засідання Комітету з питань антикорупційної політики

3 травня 2024 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, доброго дня. Рада всіх вітати. Це перше, мені здається, засідання наше виїзне в НАЗК за всі 4,5 роки роботи. Я думаю, що трохи затягнули, але я дуже рада, що це засідання все-таки відбувається. Дуже добре, що це відбувається, скажімо так, із вступом і на зльотній смузі, так скажемо, нового керівництва НАЗК, це добре провести певну інвентаризацію, провести також інвентаризацію пріоритетів для того, щоб у нас було спільне розуміння, куди рухаємося, як рухаємося, і про які результати нам спитати, скажімо там, через два чи через чотири роки.

Перш ніж почнемо, колеги, порядок денний засідання комітету, він у всіх є. Пропозиція наступна. По-перше, презентація від керівників всіх напрямків НАЗК щодо того, що робиться, і які очікувані результати по напрямкам на 2024 рік, давайте брати такий короткий проміжок часу. Далі те, що ми вже почали обговорювати на засіданні, звичайному засіданні комітету, презентація і демонстрація системи автоматичної перевірки декларацій і порядку добору ризик-орієнтованої декларацій для повних перевірок. І, колеги, ми також просили НАЗК проінформувати комітет про стан і прогрес, так скажемо, із перевіркою декларацій ВЛК та ТЦК. Це нові декларанти. По ним є великі суспільні очікування, так скажемо. Відповідно було би добре, щоб ми тримали це на контролі. Ну, і звичайно, колеги, запитання – відповіді. Для членів комітету, колеги, додаткових питань в блоці "Різне", які не стосуються предмету нашого сьогоднішнього засідання, ми не планували, я прошу від цього утриматися, бо все-таки у нас тематичне засідання з великою кількістю присутніх колег.

Колеги, чи по порядку денному будуть додаткові питання чи пропозиції від членів комітету?

Будь ласка, Вікторія.

СЮМАР В.П. Буде тільки одна пропозиція, що якщо можна нам на запитання – відповіді там не 5 хвилин залишилося, а хоча би хвилин 40, тому що, я думаю, що, в принципі, вони є і вони є важливі в цьому контексті. Добре? Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Одразу організаційно, колеги, я буду пропонувати таким чином побудувати: у нас по регламенту запропонованому НАЗК багато дуже часу для презентації керівників напрямків. Якщо я можу запропонувати, колеги, я би просила презентації керівників напрямків вкласти в 5-7 хвилин. Питання-відповіді лишити після всіх презентацій керівників напрямків, а питання відповіді по питанням, скажімо так, не охопленим попередніми питаннями, лишити на кінець, ось так. Так влаштовує, Вікторія? Гарзд, колеги.

Олексій Жмеренецький, чи можу я вас попросити взяти на себе функції секретаря поки пан Володимир доїжджає? Гарзд.

Колеги, тоді, оскільки, додаткових пропозицій до порядку денного немає, я прошу членів комітету порядок денний затвердити одразу за основу і в цілому, щоб ми могли починати працювати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую дуже, колеги, маємо порядок денний, отже можемо по ньому рухатися.

Я дозволю собі сказати ще буквально два вступних слова по НАЗК, по статті 11 Закону "Про запобігання корупції" завдань багато і, звичайно, всіх їх треба робити. При цьому їх треба робити з огляду на необхідність: а) досягнення конкретних вимірюваних результатів; і б) їх треба робити з огляду на найбільш раціональне, скажімо так, і ефективне використання ресурсів НАЗК.

Я би дуже хотіла, щоби сьогоднішні презентації в першу чергу по напрямках і по очікуваних результатах якраз дали нам можливість, перше: інвентаризувати все, що робиться НАЗК по всіх напрямках їх діяльності. І друге: якраз подивитися, що є пріоритетом, на що необхідно залучити більше ресурсів, що можна робити із залученням зовнішніх ресурсів, не тільки ресурсів НАЗК. І ключове: які ключові вимірювання, результати ми би хотіли побачити в діяльності НАЗК, скажімо, на кінець року, і скажімо, за 2 роки.

Не секрет, колеги, ви всі це знаєте, ми всі це знаємо, багато разів обговорювали, що до ключового, з моєї принаймні скромної точки зору, завдання НАЗК, а саме – фінансовий контроль, за попередні роки було багато питань. З одного боку система працювала краще, ніж у передпопередньому, скажімо так, у передпопередній спробі налагодити роботу НАЗК. З іншого боку багато ресурсів витрачалося на речі, які, давайте казати чесно, жодним чином не пов'язані і не просто із корупцією, а не пов'язані з незаконним збагаченням і брехнею в декларації, яка є караним правопорушенням. Відповідно було би добре, щоби ця робота нарешті була відкалібрована так, щоби ресурс НАЗК, оплачений державою ресурс призводив до виявлення незаконного збагачення, великої брехні в декларації, а не просто до плідіння, скажімо так, великої кількості запитів і великої кількості відповіді з боку суб'єктів декларування, які не призводять до виявлення, власне, корупції, не дають ніякого запобіжного ефекту, а тільки викликають, давайте чесно, роздратування і питання, на що ж витрачаються державні кошти.

Аналогічно, колеги, я би дуже хотіла почути, наскільки можливо, предметно щодо просвітницьких і... просвітницьких, давайте так, скажімо, напрямків у роботі НАЗК. Бо, чесно кажучи, тут я також бачу багато питань від колег. З одного боку я бачу, що навчання або не проводяться, або люди в рамках цих навчань не отримують відповіді на свої питання, або навчання проводяться тоді, коли вже, чесно кажучи, пізновато проводити навчання, наприклад, 25 березня. Це не дуже, скажімо, хороший час для того, щоб когось чомусь навчити. З іншого боку, на "гарячу лінію" НАЗК, наскільки мені відомо, додзвонитися неможливо від слова "взагалі", "геть", "за жодних обставин". З третього боку я регулярно читаю Telegram-канал НАЗК і чую про заходи із навчання школярів, навчання студентів, навчання дитячих садочків, місцевого самоврядування і так далі, і тому подібне.

Відповідно в мене тут питання, на яке, я сподіваюся, сьогодні для себе отримати відповідь. Наскільки раціонально тут використовується ресурс НАЗК, наскільки можливо взагалі досягти вимірюваного результату просвітницькими заходами? І головне, чому просвітницькі заходи побудовані таким чином, що те, що є первинним, скажімо так, клієнтом НАЗК, а саме декларант, має вступити з НАЗК за ледве не в рукопашний бій для того, щоб отримати відповідь на якесь просте питання. Для мене це все поки із знаком питання все.

Я сподіваюся, що сьогоднішня наша інвентаризація роботи, я принаймні так це для себе сприймаю, допоможе нам, як комітету, трохи краще тут розібратися для того, щоб, звичайно, ми мали картину всієї діяльності НАЗК і розуміли для себе, яка допомога, які, можливо, зміни до законодавства потрібні з нашого боку для того, щоб цей механізм максимально запрацював і, ще раз, давав результат, а не просто довгі розмови про те, як доброчесність виходить у відкритий космос. Я сподіваюся, що давайте, важливо, доброчесність спочатку укоріниться десь в більш предметних сферах, а потім вже будемо завойовувати космос. В мене все.

Пане Вікторе, по регламенту ваше слово. Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую. Я вважаю, що на даному етапі максимально відповідати на всі питання мені з моєї сторони зараз буде і неправильно, і невірно, бо ми будемо розпливатися за межі регламенту і тих питань, які можуть виникнути на презентаціях. Тому пропоную акцентувати на, перше, це презентаціях загального, керівників самостійних підрозділів, і, я акцентую, це було обговорено 5-7 хвилин, я пропоную до 5 хвилин ознайомчо, а потім вже буде з приводу питань, запитань ті, які певні елементи, які будуть у

подальшому на питаннях-відповідях більше деталізовано будемо обговорювати і розказувати. Якщо будуть питання деталізувати, то вам будуть питання деталізувати. Я думаю, це буде правильно, вірно, і ми впишемося, і в графік, і зможемо максимально презентувати ті речі, на які є більше запит у народних депутатів.

Невеличке вступне слово з приводу певних... Це я озвучував на попередньому комітеті, але коротко буквально пів хвилини. Зараз є дуже багато проблем, які виникли перед НАЗК – те, що стосується певних інспекційних функцій за останні роки воно в певному елементі не виконувалось, не здійснювалось у зв'язку з відсутністю декларування, відсутністю ...(*Нерозбірливо*) і можливості їх перевірки і так далі. І на даному етапі ми змушені виконувати в короткий період часу досить великий масив роботи, який, по суті, мав би здійснюватися протягом років. Це не питання до НАЗК, не питання до депутатів. Депутатам ми вдячні, які підтримали дану ініціативу в кінці минулого року і декларування було відновлено. Це досить важливий елемент у розбудові нашого суспільства саме в аспекті антикорупційному.

Тому я попрошу зараз по нашому порядку виступити першого представника керівника самостійного структурного підрозділу – це Калмиков Дмитро Олександрович, керівник Департаменту та антикорупційної політики.

КАЛМИКОВ Д.О. Дякую, Анастасія Олегівна. Дякую, Віктору Володимировичу, за надане слово. Мене звати Дмитро Калмиков, я керівник Департаменту антикорупційної політики. Перед департаментом у 2024 році стоять завдання, які можна умовно згрупувати в чотири основні напрями.

Перший напрям – це формування масивів даних необхідних для прийняття виважених та обґрунтованих рішень у сфері антикорупційної політики. Я далі трошки розкрию. Це, власне, величезна робота пов'язана з соціологією, з кримінологією, з загальною статистикою вивченням роботи всіх спеціалізованих антикорупційних інституцій і так далі.

Другий напрямок – це реалізація заходів державної антикорупційної програми, зокрема, в частині розробки та супроводи законопроектів.

Третій напрямок великий такий пов'язаний із ухваленням Державної антикорупційної програми на основі Антикорупційної стратегії, за яку ми щиро вдячні комітету і парламенту. Це група заходів, пов'язаних з координацією, моніторингом та оцінкою ефективності виконання Антикорупційної стратегії, Державної антикорупційної програми, які як документи можуть бути ефективними і виконуватися у виконавчій гілці влади лише за системного, постійного сприяння і контролю за станом їх виконання.

Ну і, нарешті, четвертий напрям, який має бути відкритий буквально вже зараз, сьогодні, - це початок розробки проекту нової антикорупційної стратегії на 2026-2030 роки, чому, власне, мають передувати, як мінімум, 15 ґрунтовних досліджень у сферах, найбільш вражених корупцією.

За пріоритетом першим, який я озвучив: формування масивів даних, необхідних для прийняття рішень у сфері антикорупційної політики, - є три піднапрями. Перший піднапрямок – це група заходів, необхідних для отримання релевантної інформації про стан корумпованості країни, про найбільш вражені корупцією сфери, про найбільш поширені корупційні практики в цих сферах. І, власне, цю інформацію можна отримувати шляхом проведення загальнонаціональних опитувань, експертних опитувань та інших інструментів, які переважно ми здійснюємо за рахунок сприяння коштів міжнародної технічної допомоги.

Також ми вивчаємо всі існуючі на сьогоднішній день матеріали, аналітичні дослідження, які дозволяють робити висновки про найбільш вражені корупцією сфери, про найбільші виклики в тих чи інших сферах, і, власне, розуміти обсяги шкоди, яка завдається в галузях економіки, які є найважливішими для України.

В пунктах 4-5 ви можете побачити роботу, яка полягає в постійній роботі в опрацюванні офіційних даних досудової та судової статистики, а також всієї інформації, яка стосується діяльності спеціально уповноважених суб'єктів у сфері запобігання, протидії

корупції. Ця інформація у нас оприлюднена на сайті, дуже зручно згрупована, з якої можна досить легко зрозуміти, які ключові проблеми спіткають всю країну, чому ті чи інші справи закриваються, які законодавчі вади є, які сприяють недосягненню невідворотності кримінальної чи адміністративної відповідальності, який кумулятивний ефект, і багато-багато інших речей, які спіткають в цілому нашу країну, через що, зокрема, велика частка справ закривається у зв'язку зі впливом термінів давності, ну і власне ця інформація дозволяє, може дозволяти доходити тих висновків, щодо вирішення цих проблем.

В пунктах 6-9 відображено третій піднапрямок роботи – це робота над проведенням глибоких досліджень. Які, результати яких можуть дозволити ще глибше зрозуміти причини і зміст відповідних проблем, зокрема через аналіз судової практики, аналіз застосування санкцій, розуміння, чому і скажемо так, в яких обсягах особи притягаються до відповідальності, які види покарань до них застосовуються, чому ці особи насправді майже ніколи не позбавляються права обіймати певні посади і так далі.

Наступним, другим пріоритетом, як я вже зазначав, є питання пов'язані із реалізацією заходів Державної антикорупційної програми, зокрема супроводи законопроектів. Загалом Державна антикорупційна програма передбачає необхідність вжиття 1187 заходів – це заходи, які покладені на всю країну, на 109 інституцій. І лише на очолюваний мною департамент покладається 119 заходів, тобто понад 10 відсотків всіх заходів програми покладаються лише на очолюваний мною департамент. Відповідно, це величезний масив роботи, зокрема в тому числі і законопроектної.

Тут, на екрані, вибачте 8 пунктів – це одні з тих, які ми вважаємо найбільш пріоритетними в своїй діяльності. Зокрема серед них системне удосконалення Кодексу про адмінправопорушення, який на сьогоднішній день не дозволяє забезпечувати невідворотність адміністративної відповідальності. Це розгляд питання і ми сподіваємося успішне його вирішення, щодо передачі протоколів НАЗК щодо топпосадовців до ВАКС. Це низка системних потенційних змін в наш закон і в контексті конфлікту інтересів і в контексті фінансового контролю, інших положень нашого закону.

Ну і пункти 6, 7, 8 – це пріоритети пов'язані із вже в принципі достатньо давно обговорюваними питаннями, пов'язаними із протидією зловживанню процесуальними правами, необхідністю удосконалення законодавства щодо угод про визнання винуватості. Ну і потенціалу створення незалежної експертної установи, яка забезпечить високий рівень експертизи у справах щодо топ-корупції.

Наступним пріоритетом є координація, моніторинг та оцінка ефективності і виконання Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми. Тут у нас один з величезних викликів – це внесення змін. Справа в тому, що той період, який в нас був минулого року, не дозволив нам з усіма інституціями, ну, прямо до крапки, вибачте, до терміну визначити все це до дрібниць, тому протягом останніх десяти місяців ми активно співпрацювали з понад 50 органами, які висловили буквально 400 чи 500 зауважень і робота з якими нам дозволила суттєво покращити Державну антикорупційну програму, не втративши її змісту.

Власне, далі ви бачите пункти 2, 3, 4. Це необхідність постійної координації виконання, яка включає в себе допомогу від організації співпраці різних співвиконавців експертної допомоги, методичної і так далі, і завершуючи пошуком фінансів, тому що багато заходів Державної антикорупційної програми, зокрема, наприклад, заходів в IT-сфері, а таких мінімум 63, потребують достатніх фінансових витрат. У державних органів, зрозуміло, що цих фінансів немає в період війни. Тому, власне, на спеціальних майданчиках, зокрема, за допомогою міжвідомчої робочої групи допомагаємо шукати цим державним органам відповідне фінансування у проектів міжнародної технічної допомоги.

Тут ми, власне, протягом цього року ще маємо провести чотири хвили моніторингу, це щоквартальний моніторинг, розробка методології оцінки і проведення щорічної першої оцінки за 23-й рік, і подальший розвиток інформаційної системи моніторингу державної антикорупційної політики, це дуже-дуже зручний інструмент, який ми розробили в

минулому році і зараз продовжуємо розвивати, закликаємо вас ним користуватися. За допомогою цього інструменту можна дуже зручно, без проблем, подивитися стан виконання Державної антикорупційної програми в будь-якому розрізі: за інституціями, за сферами, за періодами і так далі.

Наступним пріоритетом, власне, і останнім з озвучених мною є розробка нової антикорупційної стратегії. Як ви знаєте, це складний величезний...

ПАВЛУЩИК В.В. Я попрошу в хвилинку вписатися.

КАЛМИКОВ Д.О. Добре. Дякую.

Складний документ, якому мають передувати серйозні розвідки в двох сферах. Ми його якби зараз бачимо в двох складових: це перша група, перший розділ – це розділ із забезпечення підвищення ефективності загальної системи запобігання та протидії корупції включно із вдосконаленням роботи законодавства спеціальних уповноважених суб'єктів. І друга, звичайно, частина – це мінімізація корупції в галузях, в першу чергу через ефективне впровадження галузевих реформ, які будуть відповідати європейським стандартам.

Тобто це мінімізація корупції через галузеві проєвропейські реформи. Звичайно, що для реалізації цих функцій і по першій, і по другій нам буде необхідний дуже великий експертний ресурс і співпраця з усіма відповідними державними органами, народними депутатами, міжнародними партнерами та громадськістю.

В мене все. Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую, Дмитре. Це досить важливий елемент нашої роботи. І Державна антикорупційна програма, я підкреслюю теж слова Дмитра, актуально було б зайти, подивитись на систему моніторингу Державної антикорупційної програми, там візуально дуже багато речей. І ви зрозумієте, вже хоча би отримавши інформацію, візуальний ефект виконання заходів безпосередньо по конкретних програмах.

Далі Кривошей Олена Володимирівна – керівник Управління мінімізації корупційних ризиків та антикорупційної експертизи. Прошу, пані Олено.

КРИВОШЕЙ О.В. Добрий день. Олена Кривошей, керівник Управління мінімізації корупційних ризиків та антикорупційної експертизи. Наше управління складається з двох відділів.

По-перше, це стратегічний аналіз корупційних ризиків і антикорупційної експертизи. Розкажу про стратегічний аналіз корупційних ризиків. Мета проведення такого аналізу – це мінімізації корупційних ризиків у пріоритетних сферах суспільного життя. Ці сфери повністю синхронізовані з антикорстратегією, з результатами соціопитувань, пріоритетами Президента та уряду. У 23-му році ми провели дослідження у діяльності військово-лікарських комісій, діяльності Укрзалізниці і сфері корпоративного управління та сфері публічних закупівель, також відбудови, медичної сфери та проблеми зупинення відновлення реєстрації податкових накладних.

Нами надані рекомендації для мінімізації корупційних ризиків і в цьому році ми проводимо моніторинг імплементації наданих рекомендацій. Рекомендації загалом стосуються змін до законодавства, впровадження цифровізації, забезпечення прозорих і зрозумілих процедур, зменшення обсягу дискреційних повноважень і тощо. Наприклад, зараз по ВЛК вже Міноборони працює над змінами в законодавство, яке корупційне, в принципі, їх наказ 402, який регулює діяльність повністю, його положення протирічать кожний один одному, воно застаріле. Тобто вони переробляють його за нашим рекомендаціям.

Також по Укрзалізниці антикорупційний офіс Укрзалізниці спільно з Базельським інститутом управління працюють над усуненням ідентифікованих нами ризиків. На 2024 рік у нас пріоритети проведення дослідження у лісовому господарстві, інвестування житлового будівництва, корпоративному управлінні, публічних закупівлях та відновлення. На жаль, мало часу, я би розказала все дуже більш цікаво. Але перейду до другого нашого напряму, це антикорупційна експертиза. Відповідно до статті 55 Закону "Про запобігання корупції" ми проводимо антикорупційну експертизу проєктів, актів уряду, та проєктів

законів, які виносяться на розгляд Верховної Ради України. В 2023 році у нас опрацьовано 4 тисячі 128 проектів проведено моніторинг. Відповідно до Регламенту Кабінету Міністрів, який ми змінили в 2020 році до нас направляються всі проекти, акти уряду. 118 антикорупційних експертиз було проведено. Надано 380 рекомендацій. 96 рекомендацій було враховано. Пріоритетні напрямки на 2024 рік, ми хочемо проводити експертизу чинних нормативно-правових актів, оскільки під час проведення стратегічного аналізу, ми і так їх проводимо експертизу. Тому що дуже багато ризиків якраз закладено в чинних нормативно-правових актах.

Другий наш пріоритет – це узгодження уповноваженими суб'єктами методології проведення антикорупційної експертизи. В чому ми просили би вашої допомоги і підтримки, тому що ми всі працюємо над одним питанням і повинна бути єдина методологія у нас у комітеті, у Мін'юсту. Тому що у нас спільна ціль – це законодавство без корупції.

Сьогодні наша ціль – це 100 відсотків проектів нормативно-правових актів уряду направляється на НАЗК. На жаль, на сьогодні за 2023 рік близько 100 проектів не були направлені до НАЗК по різним причинам. Ми надали припис Прем'єр-міністру з цього приводу. І впровадження кращих світових практик антикорупційної експертизи. Дуже прошу на вашу підтримку в цьому напрямку.

Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую. Далі пропоную перейти. Свєрба Юрій Іванович – керівник Управління формування політики доброчесності у публічній та приватній сфері. Пане Юрію, будь ласка.

СВЕРБА Ю.І. Дякую за надане слово. Доброго дня, колеги.

В штат управління входять чотири відділи. Три відділи займаються формуванням політики доброчесності у публічній сфері, у приватній сфері та в органах місцевого самоврядування, і один відділ займається розвитком інституту викривання.

З приводу пріоритетів на 2024 рік, хотів би розпочати саме з розвитку інституту викривання. Перш за все, це розвиток Єдиного порталу повідомлень викривачів – цифровий інструмент, який має бути внутрішнім каналом повідомлення про корупцію, про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень. В кожній публічній організації з 6 вересня 2023 року запустили у промислову експлуатацію цей портал. Наразі підключено 338 організацій. І ключова ідея в тому, щоб до кінця цього року було підключено близько 92 тисяч публічних організацій. Нещодавно була змінена взагалі логіка підключення. Зараз підключатимуться до порталу органи централізовано, що значно прискорить цей процес підключення цих організацій.

Наступний пріоритет – це приведення національного законодавства у сфері захисту викривачів у відповідність до європейських стандартів. Як відомо, ключова директива, яка регулює це питання в Європейському Союзі, передбачає, що викривачем може бути особа, яка повідомила про вчинення правопорушення в більше 15 сфер. Наразі викривачем за українським законодавством це тільки особа, яка повідомила про вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

Про пріоритети, запроваджені інститутом викриванням в системі органів сил безпеки та оборони. До речі, перший викривач, якому було рішенням суду встановлено виплату винагороди, саме був посадовою особою Департаменту аудиту Міноборони. Це з приводу виплати винагороди, це наш певний виклик, про який я розкажу детальніше.

І захист викривачів та взаємодія з ними. Національне агентство принципово реагує на будь-які порушення прав викривачів, і таким чином ми намагаємося розвивати і утримувати цей кворум довіри для розвитку в подальшому цього інституту.

З приводу пріоритетів у публічній сфері це перш за все розвиток інституту антикорупційних уповноважених. Як відомо, це особа, яка має бути ключовим помічником керівника публічної організації для того, щоб організація дійсно працювала ефективно, щоб організація була дійсно доброчесною. Так, передбачає величезну кількість нормативно-

правових актів, які реформують цей інститут і які дозволять його зробити максимально корисним і ефективним, тому надіємось на вашу підтримку в цьому питанні.

Другий пріоритет – це доєднання України до ініціативи ОЕСР індикатор публічної доброчесності та проведення ОЕСР огляду доброчесності та антикорупційної політики в Україні. Як відомо, у липні 2022 року Прем'єр-міністр підписав заявку про долучення України до ОЕСР. Україні було надано статус потенційного учасника. І для цього вимагається величезна робота, по-перше, як аналіз, так і певне реформування, в тому числі прийняття нового законодавства. Тому ми, власне, рухаємось в цьому напрямку, тісно співпрацюємо з ОЕСР, зараз будемо проводити відповідне ревію, оцінювання українського законодавства, буде надаватися відповідна інформація від національного агентства.

Щодо приватної сфери...

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, будь ласка, я перепрошую, я по ходу уточню. Але цей моніторинг буде проводити ОЕСР, не НАЗК, ви просто будете надавати інформацію. Так само, як ви будете надавати інформацію на запит всіх решти суб'єктів, які будуть здійснювати дослідження.

СВЕРБА Ю.І. Абсолютно вірно. Але для того, щоб...

ГОЛОВУЮЧА. Просто ви тоді це уточнюйте, бо звучить так, наче це НАЗК проводить і це окремий пріоритет НАЗК провести дослідження для ОЕСР. Так це просто прозвучало.

_____. Анастасіє Олегівно, дозвольте. Вчора було якраз обговорення з цього приводу, за позицією ОЕСР по напрямкам, по Business Integrity і по напрямкам оцінки по критеріям саме Національне агентство буде визначено з позицією ОЕСР національним координатором, який буде уточнювати цю інформацію, збирати...

ГОЛОВУЮЧА. Про Business Integrity я б, якщо чесно, хотіла окремо питання задати.

Дякую.

СВЕРБА Ю.І. Якраз переходжу до пріоритетів саме в приватній сфері, це, дійсно, говоримо про Business Integrity. Перший пріоритет – це те, що передбачається Державною антикорупційною програмою, розробка soft law інструментів, тобто це рекомендаційні матеріали антикорупційні стандарти, методичні рекомендації саме для бізнесу, для того, щоб досягнути очікуваного результату. І саме як в Антикорупційній стратегії передбачено високий рівень толерування корупції в приватному секторі, і знову ж частинкою ось цього огляду, який буде проводитися, це дійсно ОЕСР, буде окрема глава присвячена огляду саме бізнес доброчесності. Тому, власне, тут теж це є пріоритетним завданням на цей рік.

І, власне, участь у напрацюванні проектів актів, необхідних для імплементації Україною положень Конвенції про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях. Якщо простіше говорити, це реформування інституту застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичної особи.

З приводу пріоритетів, які стосуються сфери органів місцевого самоврядування, це теж ми рухаємось по Державній антикорупційній програмі, яка, власне, передбачає прийняття типового Кодексу етичних правил поведінки для депутатів місцевих рад. Тут, власне...

ПАВЛУЩИК В.В. Юрій, попрошу, в хвилинку вписатись, так, завершувати і...

СВЕРБА Ю.І. Так. Власне, ми створюємо робочу групу, в яку включені в тому числі і представники Верховної Ради, для того, щоб напрацювати максимально інклюзивний цей кодекс, це участь у засіданнях робочої групи GRECO. Нагадую, шостий раунд оцінювання – це субрегіональний рівень і буде включати оцінювання, скоріше за все, столиці та іншого суб'єкта органу місцевого самоврядування.

І власне, перейду до наших поточних викликів, це виплата винагороди викривачам. Наразі НАЗК вживає всіх заходів для того, щоб забезпечити виплату винагороди двом викривачам, які наразі є, встановлені рішенням судів, – це 1,6 мільйона і 13,3 мільйона гривень. Ми надіємось це питання вирішити на підзаконному рівні, але для того, щоб була правова визначеність, власне, просимо в тому числі і вашої підтримки для того, щоб це

закріпити на рівні закону з приводу процедури виплати винагороду викривачам, далі розробка та прийняття актів, передбачених Державною антикорупційною програмою. Власне, це ті акти, про які я і озвучував: це реформування інституту антикорупційних уповноважених і тому подібне. Тому теж просимо, власне, підтримки в цьому питанні.

Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую, Юрій. Далі Марина Валеріївна Бариніна – керівник Управління формування доброчесності у сфері безпеки і оборони. Будь ласка, теж пробуємо до 5 хвилин, і будемо їхати далі.

БАРИНІНА І.В. Вітаю. Дякую за надане слово.

Наше управління створено, мабуть, одне з останніх. Працює десятий місяць, чисельність 9 осіб, 9 штатних одиниць, сформовано наприкінці минулого року. В нашій роботі є чотири основних пріоритети. Як ви знаєте, указом Президента України у червні минулого року заступника голови НАЗК Ярослава Любченка призначено національним координатором з питань співробітництва України з НАТО у сфері розбудови доброчесності. І тому наше управління виконує функції офісу цього національного координатора.

Також другий напрямок – це осередок підтримки органів безпеки та оборони у реалізації антикорупційної стратегії та виконання заходів державної антикорупційної програми.

Третій напрямок – це Центр передового досвіду з питань розбудови доброчесності у секторі безпеки та оборони.

І останнє – це єдине вікно як пункту координації взаємодії НАЗК з органами сектору безпеки і оборони.

По першому напрямку у нас такі пріоритети і такі очікувані результати на цей рік. Перше. Це виконання адаптованої Річної національної програми Україна-НАТО на 2024 рік, де НАЗК є виконавцем одного заходу, співвиконавцем двох заходів і координатором ще декількох.

Друге. Це виконання заходів Програми НАТО з виховання доброчесності у секторі безпеки та оборони на 2024 рік. Слід зазначити, що вперше в цьому році НАЗК надіслало запити до більш ніж 40 органів і організацій, які дотичні до сектору безпеки і оборони, отримало пропозиції і сформувало цю програму НАТО, в якій вперше написано, що вона розроблена спільно з НАЗК. Тут НАЗК є виконавцем трьох основних заходів і восьми заходів співвиконавцем.

Третій пріоритет, це оцінка стану впровадження рекомендацій самооцінки стану виконання Програми НАТО з розбудови доброчесності, яка була проведена в 2019 році. На жаль, з 2019 року ніхто не приділяв уваги цим рекомендаціям на сьогодні ми вивчили ці 112 рекомендацій і визначили понад 220 індикаторів, які мають виконати 18 органів, і в тому числі там є рекомендації, адресовані Верховній Раді і Комітету Верховної Ради з питань антикорупційної політики. Зараз ми доопрацьовуємо ці індикатори і будемо просити надати інформацію про їх виконання для того, щоб зробити цю оцінку.

Також в рамках реалізації завдань проекту Комплексного пакету допомоги НАТО для України ми беремо участь у двох таких серйозних заходах: як стратегічний огляд системи оборонних закупівель України. Представник нашого управління є членом робочої групи. Зараз напрацьовано проект високорівневих рекомендацій, які мають бути готові і представлені на Вашингтонському саміті у липні.

Наступний. Ми є координатором виконання завдань і головним виконавцем цілі взаємосумісності 0204 "Розбудова доброчесності", яка включає дуже багато аспектів таких, як культура доброчесності, кадрова політика, навчально-просвітницькі заходи, самооцінка і так далі. Дуже багато напрямів.

Стосовно другого пріоритету. Ми беремо активну участь у моніторингу, координації і надання органам сектору безпеки і оборони методологічної допомоги у впровадження заходів, визначених Державною антикорпрограмою. Там є п'ять ключових проблем. І ми регулярно зустрічаємося як в рамках координаційної моніторингової групи, так і надаємо

методичну допомогу, і публічне обговорення. Наступне публічне обговорення у нас планується наприкінці травня.

Як центр передового досвіду ми займаємося також аналізом корупційних ризиків. Зараз у нас на виході проект звіту на внутрішньому погодженні стосовно причин, які зумовлюють прострочену дебіторську заборгованість Міноборони під час дії правового режиму воєнного стану. Тут слід зазначити, що аналіз договорів проводився іншим департаментом – Департаментом конфліктів інтересів, який буде представляти це окремо. Ми за цими матеріалами визначили шість джерел і вісім ризиків, які охоплюють від кадрової політики, внутрішнього аудиту, а також інші питання, які треба врегулювати як на законодавчому рівні, так і на рівні організаційному.

Наступне. У нас зараз розпочалося проведення аналізу корупційного ризику в централізованих тилових закупівлях для Збройних Сил України на прикладі Державного оператора тилу.

Також ми проводимо моніторинг стану впровадження рекомендацій, які були надані у попередні роки іншими структурними підрозділами Міністерства оборони. Це, зокрема, забезпечення житлом військовослужбовців і акціонерне товариство "Українська оборонна промисловість".

Спільно з Національною академією СБУ, Женевським центром урядування у секторі безпеки і оборони DCAF і Донецьким національним університетом внутрішніх справ ми зараз готуємо онлайн-курс для органів сектору безпеки і оборони, який має стати частиною уніфікованого курсу з питань розбудови доброчесності за стандартами НАТО під патронатом програми НАТО Building Integrity.

Ну і, звичайно, ми проводимо навчально-просвітницькі і інші заходи для сектору безпеки і оборони.

І останній пріоритет, як єдине вікно для органів сектору безпеки і оборони, ми беремо участь як у проведенні антикорупційної експертизи, так і в розгляді звернень, повідомлень про корупцію, у виробленні правової позиції, наданні методологічної допомоги. Крім того, ми зараз працюємо над розширенням інформаційного ресурсу на сайті НАЗК для сектору безпеки і оборони. І одним із пріоритетних напрямів нашої роботи – це є створення співтовариства людей, за допомогою яких ми маємо досягти спільних цілей з розбудови доброчесності.

Дякую за увагу.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую.

Далі пропоную надати слово Стародубцеву Олександровичу, заступнику Керівника Апарату Національного агентства.

СТАРОДУБЦЕВ О.Є. Доброго дня, колеги. Дякую за можливість. Я без презентації, і спробую дуже коротенько. Я максимально зараз скорочу свою частину, яка про космічні кораблі, і спробую поговорити максимально конкретно.

Я в НАЗК координую ті напрямки, які ми жартوما називаємо "травоїдні напрямки НАЗК". Це якраз Офіс доброчесності, школи, університети, молодь, навчання публічних службовців, антикорупційних. Це роз'яснення, це контакт-центр, тобто всі заперечення, що не можна нам додзвонитись, що наші роз'яснення там десь протирічать один одному, це теж до мене. Але керівники моїх напрямків, вони будуть мати окремі презентації після, там вони дадуть всі конкретні цифри, плани до кінця 2024 року. Я би спробував тут більше зосередитись на загальній рамці. Чому? З моєї точки зору, дуже правильно, що НАЗК займається цими "травоїдними" напрямками, займається просвітою, займається етикою.

Питання в тому, що НАЗК, крім того, що це агентство запобігання корупції, це ще й політикоформуючий орган. Політикоформуючий орган передбачає не тільки покарання, не тільки запобігання, а ще й розбудову доброчесності. І дуже здорово, що якраз в НАЗК є та частина, яка займається не тільки юридичними нормами, юридичними правилами, а й етичними нормами. Тому що наша задача: для того, щоб виховати не тоталітарне, а

нормальне суспільство, це певний баланс цих от юридичних й етичних норм. Етика закладається з дитинства. Саме тому ми займаємося...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепошую, пане Олександр, вибачте, будь ласка. Я просто змушена, я знаю, що члени комітету, вони також о 12:30, на жаль, муситимуть піти і хотілося б почути всіх.

Дивіться, ми теоретичною базою всі володіємо, у всіх є вища освіта, всі в курсі. Моє питання було не про те, чи має НАЗК чим займатися, чи немає. Моє питання було про те, який вимірюваний результат може по цих напрямках НАЗК досягти з огляду на ресурси і на інший обсяг завдань, який лежить на НАЗК, от і все. Тобто ніхто, правда, з усією повагою, колеги, не очікував загальноосвітньої лекції про те, чому це можливо.

СТАРОДУБЦЕВ О.Є. Це точно не є загальноосвітньою лекцією. Ще раз, всі основні цифри будуть в презентаціях моїх колег. Я би тільки зазначив тоді дві речі. Перше: що всі дослідження ОЕСР, на які ми орієнтуємось – я думаю, що ви їх так само бачили, - вони говорять про те, що традиційними правилами не можна побудувати нормальну публічну службу і нормальне суспільство. І друге: в ситуації, коли ми все одно маємо займатись цими інструментами десь, ОЕСР говорить, як не треба робити, але ОЕСР не має сталих практик, яким чином треба робити. І в даному випадку ми орієнтуємось на таку от книжку, це книжка гарвардських дослідників, по якій, по суті, створювалось ProzoTo, по суті, створювалось ProzoTo. Продажі свого часу, в якій говориться про те, що, коли ти не маєш стандартних моделей, як тобі рухатись, ти маєш робити певні експерименти, дивитись, що у тебе виходить, що у тебе не виходить; і коли в тебе з'являється модель, ти вже розповсюджуєш ці інструменти на всю публічну службу і все суспільство. Як це робиться, якими інструментами і які конкретні вимірювальні цілі, тоді розкажуть мої колеги. Але, між іншим, я був би дуже вдячний за зворотний зв'язок по недозвону до контакт-центру і по навчанню, там, де ми його провели невчасно чи неякісно. Тому що, мені здається, на запити депутатів ми намагаємось реагувати максимально швидко. І до нас є запит провести десь навчання – ми намагаємось максимально ці запити задовольнити. Кампанія декларування цього року була супер нетрадиційна, як всі знають.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую, Олександр. Я пропоную, у нас трішки в іншому порядку було написано, я попросив би... Секундочку, Олексій. Я попросив би Ірину, щоб у нас не розірвалась тема, Ірину Чаговець – керівник Управління просвітницької роботи та навчальних програм, щоб була узагальнена інформація. І потім вже тоді по загальній сукупності будуть питання-відповіді, ми зможемо більше...

ЧАГОВЕЦЬ І.І. Доброго дня, колеги. Дуже дякую за надане слово. Я спробую більш детально розвернути історію, чому саме ми займаємось просвітою, які вимірювальні результати і що ми робимо по навчанню публічної служби та інших напрямках.

ПАВЛУЩИК В.В. Пані Ірина, ми розказуємо, але бажано в регламенті, щоб ми змогли... *(Не чути)*

ЧАГОВЕЦЬ І.І. Я буду дуже швидко. Станом на зараз на слайді можна побачити, що вже зроблено станом на сьогодні. У нас три великих проектних напрямки: це навчання публічної служби, це професійний розвиток антикорупційних уповноважених і також це просвітницька робота. Просвітницька робота вона саме тому, що вже зазначив Олександр Євгенович. Оскільки з 14 до 25 років формується цей ціннісний каркас, саме тому це було закладено також в діяльність управління просвітницької роботи і навчальних програм.

Що стосується планів та вимірювальних результатів безпосередньо 24-го року, зараз на слайді результати I кварталу. Вже були розроблені посібники для викладання наскрізних матеріалів по всім предметам в школах. Вже отримано гриф "схвалено до використання в освітньому процесі" від ІМЗО посібника з теми антикорупція для 9-го класу. Спільно з проектом Освітній центр Верховної Ради буквально на цьому тижні розпочалось навчання для понад 500 школярів, а також в закладах вищої освіти продовжує викладатись антикорупційна дисципліна для першого і другого курсу. До кінця 24-го року планується по шкільній освіті впроваджувати так звані методичні рекомендації – освітній навігатор,

який не тільки розкажує про доброчесність, а безпосередньо містить поради як трансформувати середовище безпосередньо в школах. Аналогічна робота проводиться з закладами вищої освіти і потенційно в цьому році ми маємо зайти в професійно-технічну освіту.

Також спільно з Міністерством освіти і науки України ми розробляємо курс для майбутніх педагогів, оскільки ми розуміємо, що тільки своїм ресурсом ми не зможемо охопити всіх школярів, всіх студентів, тому зараз ми розробляємо курс для педагогів, щоб далі доброчесності навчали безпосередньо вони.

Що стосується освітнього середовища, не можна просто казати на уроках – будь доброчесним, необхідно змінювати в тому числі культуру навколо. Саме тому наш освітній навігатор вже пілотується в декількох школах і в цьому році він має спільно з Державною службою якості освіти тиражуватись на всі школи, а також вимоги освітнього навігатора будуть зашиті в їх інформаційну систему EvaluEd для того, щоб проведення інституційних аудитів по школам відбувалася безпосередньо спираючись на поради нашого освітнього навігатора.

СЮМАР В.П. Могли б ваші співробітники нам принести цей посібник?

ЧАГОВЕЦЬ І.І. Ще раз.

СЮМАР В.П. Принести, показати його.

ЧАГОВЕЦЬ І.І. Він не надрукований зараз. Він існує в електронному вигляді, оскільки на друк його закладені гроші вже донорів. Ми можемо поділитися лінком, це абсолютно нормальна розроблена з партнерами концепція.

Аналогічна історія із закладами вищої освіти. В робочу групу входять в тому числі і Гришина Юлія, яка своїх колег також делегувала для розробки золотого стандарту для закладів вищої освіти. В наступному році аналогічна робота буде проводитися з професійно-технічною освітою. Власне це плани до кінця 2024 року. Синхронізація освітнього навігатора з EvaluEd, те, що я вже сказала, онлайн-курс для освітніх управлінців і навчання освітніх управлінців, власне, керівників шкіл тому, як впроваджувати засади доброчесності у себе в закладах освіти, аналогічна робота відбувається з вищою освітою.

Що стосується навчання публічної служби, наскільки я розумію, на це був також великий запит. Станом на сьогодні і взагалі за I квартал було проведено опитування понад 75 тисяч публічних службовців щодо їх навчальних потреб, де ми побачили також велику кількість запитів на комунікацію про навчання, а також про актуалізацію навчальних продуктів. Було оновлено курс декларування, в цьому році його пройшло нових 39 користувачів, а взагалі цей курс пройшло понад 40 тисяч, взагалі його пройшло понад 49 тисяч користувачів. Також було проведено навчання для керівників категорії "А" щодо доброчесності. Було запущено курс для тих, хто вперше потрапив на публічну службу, його пройшло понад 22 тисячі користувачів. Було запущено курс для керівників організацій "Розбудова доброчесних організацій", а також курс про те, як взаємодіє держава.

Що стосується нових суб'єктів декларування, було проведено спільно з Міністерством охорони здоров'я вебінар 27 лютого щодо основ електронного декларування, 37,5 тисяч переглядів на ютубі, а також сесія питання – відповіді для нової категорії декларантів, які прийняли участь у 19,5 тисячі користувачів. Для цього були також розроблені чек-листи, як підготуватись до декларування, а також що воно таке і нащо потрібно.

На запит від Апарату Верховної Ради також було проведено навчання. До нього доєдналися 137 учасників заходу. З того, що ми знаємо, з них було 3 народних депутати, все інше це були помічники. Також хочу сказати, що в минулому році було випущено курс "Доброчесні законотворці", який було розроблено спільно з Дослідницькою службою Верховної Ради. Про це було повідомлено всім фракціям офіційними листами, також через антикорупційного уповноваженого Верховної Ради. На нього зареєстрували 137, знову співпадіння, користувачів, а прийшло 80. Це що стосується запиту від народних депутатів на навчання з питань доброчесності.

Пріоритетні напрямки і результати очікування на 24-й рік. Ми розуміємо, що своїм ресурсом у 3 людини цього напрямку ми не дотягнемося до кожного декларанта, а також публічного службовця. Тому ми розробляємо спільно з партнерами тренінгові програми для того, щоб у кожній області або в кожному публічному органі з'явилися свої тренери з питань доброчесності. Частково це будуть антикорупційні уповноважені, частково це будуть підрозділи з навчання для того, щоб максимально тиражувати матеріали, які ми розробляємо. Також ми, очевидно, будемо активізувати курси з питань конфлікту інтересів, оскільки законодавство змінилось з моменту, коли цей курс був розроблений, ну, і продовжимо робити системне проведення інформаційно-просвітницьких заходів.

Це трошки пруфів за I квартал, те, що було проведено за три місяці.

ПАВЛУЩИК В.В. Пані Ірино, хвилинку, так.

ЧАГОВЕЦЬ І.І. АК уповноважені і я завершую, власне.

Оскільки ще одним напрямком є професійний розвиток антикорупційний уповноважених, то тут відбувається аналогічна робота. Єдине що, що антикорупційні уповноважені – це не стільки інформування, як декларуватись, як не порушувати конфлікт інтересів, а це скоріше навчання, як їм працювати в своїх організаціях з тим, щоб усі інші публічні службовці не порушували, вчасно і правильно декларувались і так далі. Весь цей напрямок повністю присвячений саме професійному розвитку АК уповноважених. Це знову трошки пруфів за цей квартал.

До кінця року буде розроблена магістерська програма, запущена спільно з Шевченком. І запущено ще також систему підтвердження кваліфікації, яку ми розробляємо спільно з управлінням Юрія Сверби, і також програма просунутого рівня для АК уповноважених, які, скажімо так, не прості, а вже ті, що більше розуміються на тому, як відбувається.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую, пані Ірина, так.

ЧАГОВЕЦЬ І.І. Власне, я можу далі продовжувати, але ключове – це все.

ПАВЛУЩИК В.В. Все, супер. Я думаю, ми перейдемо до питання – відповіді, потім будуть... правильно?

А зараз попрошу, Тучак Олексій, Тучак Олексій Миколайович – виконуючий обов'язки керівника Управління формування правових позицій з питань декларування та конфлікту інтересів. Я попрошу там закцентуватись максимально, хвилинки 3 давайте, бо нам треба трошечки прискорюватись, нагальні для розуміння нашої діяльності, вашого безпосередньо підрозділу.

ТУЧАК О.М. Доброго дня. Мене звати Олексій Тучак, я представляю Управління формування правових позицій з питань декларування та конфлікту інтересів. Я спробую вкластися дійсно в 3 хвилини, тому буду дуже коротко, але для загального розуміння я би почав з функціональної структури взагалі управління.

Перше – це декларування і все, що з ним пов'язано, крім здійснення заходів фінансового контролю. Це, власне, запобігання та врегулювання і надання роз'яснень щодо конфлікту інтересів, і це, власне, контакт-центр. Маленька ремарка, в ці кампанії декларування Національне агентство зайшло з найменшим кількісним складом контакт-центру за всю історію існування взагалі контакт-центру, для того, щоб вивільнити ресурси на інші напрями – напрями роботи.

Глобально в чому функціонал кожного з відділів? Насправді це 3 відділи, це формування зрозумілих правил декларування і покращення зручності процесу заповнення і подання, власне, декларацій. Якщо ми кажемо про конфлікт інтересів, то це формування правил щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Контакт-центр виконує функцію єдиного вікна для всього Національного агентства, тому до нього, до контакт-центру телефонують не тільки з питань декларування, а й з будь-яких інших питань, у тому числі питань технічного характеру чи працездатності тих чи інших державних реєстрів, держателем яких є Національне агентство. Тому функціонал контакт-центру – це в першу чергу сервіс і консультування, але не тільки суб'єктів декларування. Власне, стратегічні

задачі, які виконують кожен з відділів. Якщо ми кажемо про декларування, то першочерговою задачею – це напрацювання пропозицій до змін законодавства, які будуть підвищувати якість законодавства в цілому для того, щоб не було різночитання, різнотлумачення чи будь-яких проблем у розумінні, власне, того як і що необхідно зазначити в декларації.

Якщо ми кажемо про конфлікт інтересів, то відповідно зрозумілість, власне, такого інституту як конфлікт інтересів і пов'язаних з ними обмежень. Натомість контакт-центр сфокусовується, якщо це компанія декларування, він фокусується на тому, щоб покращити сервіс і продуктів НАЗК на основі даних, які отримані у тому числі за результатами надання консультацій. Логіка в тому, щоб контакт-центр, в тому числі покращував ті IT, можливо, чи доступність тих ресурсів, щоб людина, яка повинна отримати інформацію, отримувала її швидко, зручно і доступно і в зручний для неї час, навіть якщо це буде неробочий час. Тому пріоритетні напрями діяльності управління на 24-й рік, вони, власне, виходять з функціоналу управління. Перше – це реалізація заходів визначених Державною антикорупційною програмою, зокрема щодо законодавчих змін в частині деталізації та оптимізації переліку інформації, що підлягає декларуванню. І у тому числі підготовка пропозицій, законодавчих змін з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, в тому числі щодо форми повідомлення, в тому числі способів врегулювання і всього, що з цим пов'язано.

Наступними пріоритетами діяльності і відповідно результатами – це напрацювання роз'яснень і методичних рекомендацій, які стосуються як декларування так і конфлікту інтересів чи в тому числі, якщо ми кажемо про контакт-центр, актуалізація відповіді на найбільш поширені технічні питання, що виникають при взаємодії з реєстром і Національним агентством.

ПАВЛУЩИК В.В. Хочу підкреслити, пан Олексій буде займатися питанням робочої групи, яка буде проводити оптимізацію наших роз'яснень. І ми попередньо по робочій групі плануємо 31.07 пропрацювати наші певні пропозиції щодо оптимізації і руху далі.

ГОЛОВУЮЧА. До 31.07, я правильно почула?

ПАВЛУЩИК В.В. Так. Потім будемо залучати Дмитра Калмикова і його підрозділ для того, щоб нормально і якісно відпрацьовувати дані пропозиції, і залучати громадськість, і, звичайно, парламенту в тому числі деякі зміни вносити в законодавство.

Дякую.

Далі прошу Шульга Олександр Геннадійович – керівник Департаменту моніторингу і контролю за виконанням актів законодавства про конфлікт інтересів та запобігання.

І для всіх проханнячко, я озвучую, я представив, тому тут повторювати не потрібно. Починаємо зразу з презентації і намагаємося максимально коротко в загальних рисах розказати. Будь ласка.

ШУЛЬГА О.Г. Доброго дня!

На слайді, ми можемо звернути увагу, основні напрямки діяльності Департаменту. Це моніторинг з питань дотримання законодавства щодо етичної поведінки запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, розгляд повідомлень про корупцію, перевірка організації роботи щодо запобігання корупції в органах та установах, на які поширюється відповідно вимога Закону "Про запобігання корупції", аналіз корупційних ризиків та їх мінімізація, як наслідок моніторингу та перевірок, що проводяться в органах.

На наступному слайді ми можемо побачити, перше, це сфера, яка окреслює межі здійснення моніторингу. Це перелік статей Закону "Про запобігання корупції", дотримання яких власне є предметом моніторингу, порушення відповідних вимог закону є наслідком адміністративної відповідальності, дисциплінарного або кримінального. З урахуванням цього Національне агентство за результатами проведення моніторингів, може скласти протоколи про адміністративні правопорушення, вносити приписи для усунення вимог, порушення вимог Закону "Про запобігання корупції" та проведення службових

розслідувань, готувати обґрунтовані висновки про виявлення ознак корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень.

Моніторинг здійснюється у двох напрямках. Перший – це напрямок, моніторинг по конкретних фактах стосовно конкретних осіб. Він здійснюється на ризик-орієнтований основи з урахуванням інформації, що отримується з повідомлень про корупцію, що отримується із засобів масової інформації та системи логічного арифметичного контролю на основі реєстру декларацій.

Другий напрямок моніторингу – це моніторинг у розрізі органів та сфер. Тобто там у нас трохи інші задачі: це виявлення конфлікту інтересів як явища в окремих органах, це ідентифікація корупційних ризиків у певних сферах й органах державної влади та відповідно реагування на факти корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень. Тут на слайді ми можемо побачити приклади таких моніторингов. Ми їх проводили минулого року в Національній поліції, в Державній службі з надзвичайних ситуацій, територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки. Була охоплена Державна податкова служба в розрізі діяльності комісії з податкових накладних, а також діяльність комісії Міністерства охорони здоров'я з лікування громадян за кордоном.

Далі, наступний напрямок діяльності департаменту – це розгляд повідомлень. Ми можемо побачити, в принципі, всі категорії повідомлень, які надходять до Національного агентства. Їх умовно можна розділити на ті, що пов'язані з порушенням вимог стосовно декларування, а також стосовно невідповідності способу життя посадовців офіційним доходам. Ці повідомлення розглядає Управління проведення моніторингу способу життя.

Решта повідомлень, усі, що надходять до Національного агентства, розглядаються у Департаменті моніторингу і контролю за виконанням актів законодавства про конфлікт інтересів. Там є, власне, повідомлення про порушення законодавства, що стосується конфлікту інтересів, там є повідомлення, що стосуються порушення інших вимог Закону "Про запобігання корупції", а також просто повідомлення про факти корупційних правопорушень.

Далі ми можемо побачити результати розгляду повідомлень у 2023-2024 роках.

ПАВЛУЩИК В.В. Олександр, я думаю, показали слайд, акцентували, депутати подивились. Теж я буду просити те, що переліки, можна глянути, подивитись, їх не озвучувати і зекономити час.

ШУЛЬГА О.Г. Далі коротко напрямок перевірка організації роботи щодо запобігання корупції. Тут основна наша ідея і те, над чим ми працювали протягом минулого і поточеного року – це змінити підхід до проведення перевірок з формального констатування дотримання вимог загальних щодо організації роботи щодо запобігання корупції в органі до проведення його як своєрідного антикорупційного комплаєнсу, ідентифікація корупційних практик в органі, підсвічування їх для керівника, а також пошук разом з керівником шляхів розв'язання, мінімізації корупційних ризиків і подолання певних негативних явищ, пов'язаних з наявністю корупції в цьому органі. Тут ми бачимо приклади, ми проводили такі перевірки в Національній поліції, ДСНС, Укрзалізниці. Виявляли проблеми, пов'язані з наявністю корупційних практик у сфері закупівель, управління персоналом, відчуження майна, ліквідації наслідків збройної агресії, облікування благодійної допомоги. Результатами перевірок у тому числі можуть бути протоколи про адміністративні правопорушення, приписи про усунення вимог порушень Закону "Про запобігання корупції", обґрунтовані висновки про виявлення ознак корупційних правопорушень, позови, спрямовані на подолання наслідків корупційних правопорушень. І головне – це напрацювання разом з керівником органу дієвих, дійсно дієвих заходів для того, щоб певні негативні явища, пов'язані з наявністю корупції в органі, були подолані.

Також виділили в якості такого побічного напрямку нашої діяльності аналіз корупційних ризиків. В якості прикладу можна навести моніторинг, який ми проводили у Міністерстві оборони, він стосувався, власне, конфлікту інтересів. Але ми зачепили питання наявності простроченої дебіторської заборгованості, проаналізували великий

масив договорів, що пов'язаний з цією проблематикою, виявили корупційні ризики і спільно з управлінням профільним, що забезпечує добросовісність у сфері оборони, напрацювали рекомендації для того, щоб у подальшому таких, скажімо, такої грандіозної простроченої дебіторської заборгованості у Міністерстві оборони не виникало.

По перспективам. Можна визначити три основні...

ПАВЛУЩИК В.В. Попрошу в хвилинку вписатись по перспективам. В хвилину, в хвилину вписатись по перспективам.

ШУЛЬГА О.Г. ... три основні напрямки.

Перший – це поглиблення напрямку з антикорупційного комплаєнсу, тобто розвивати його максимально і через цей інструмент впливати на те, щоб корупція зникала як явище через запобігання, а не через пошук конкретних випадків корупційних правопорушень.

Друге – це розвиток спроможності аналітичної підрозділу. Ми хочемо запровадити свою систему моніторингу закупівель, досягнути згоди з Державною митною службою стосовно доступу до аналітичної системи "Інспектор" і подумати над отриманням інших аналітичних інструментів для своєї роботи. Також проводити моніторинг найбільш важливих та... в таких корупційних сферах, які потребують уваги, на основі ризик-орієнтованого підходу. В цьому році ми хочемо охопити сферу фінансування проектів з відновлення інфраструктури та розпорядження коштами місцевих бюджетів, почнемо з міста Києва.

Дякую за увагу.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую вам.

Далі попрошу Амплєєв Олександр Володимирович – керівник Управління проведення спеціальних перевірок та контролю за своєчасністю подання декларацій. Я попрошу тут, в принципі, дуже багато людей знає проблематику, озвучте проблематику, цифри можна показати просто на слайді, це буде зрозуміло, і ключові наші перешкоди в нашій діяльності. Я думаю, коротко.

АМПЛЕЄВ О.В. Дякую. Амплєєв Олександр. Це перший слайд загальний. Просто хотів би сказати, якщо чесно, що ми дуже багато працювали в напрямку ефективності спеціальних перевірок.

ГОЛОВУЮЧА. Просто такий надихаючий вступ.

АМПЛЕЄВ О.В. Дивіться, якщо чесно, я прийшов на цей напрямок у 2021 році, він до мене прийшов, і я побачив, що абсолютно формальний характер мають спеціальні перевірки, які проводить НАЗК. Вони абсолютно неефективні і ніякого впливу не мають на процеси призначення людей на посади, і треба було щось з цим робити.

Ми розробили повністю в новій редакції проект постанови Кабінету Міністрів стосовно повних спеціальних перевірок. Звичайно, процес був дуже важкий і довгий, майже рік, і повторні погодження, купа узгоджувальних нарад, три рази ми проходили урядовий комітет Федорова. На другий захід все-таки прийняв уряд наш проект і ми всі свої позиції, які у нас стояли, ми відстояли. А основна позиція це була в тому, що ми визначили конкретний перелік підстав, з яких може суб'єкт призначення відмовити конкретному кандидату... відмовити у призначенні на посаду. Чому це зробили? Тому що законодавець в Законі "Про запобігання корупції" визначив, що може суб'єкт призначення відмовити у призначенні на посаду через те, якщо встановлені відомості, що суб'єкт, що кандидат на посаду не відповідає встановленим законодавством вимогам. Що це таке, ніхто не знав, через те це треба було цю позицію розкривати в постанові Кабміну в розвиток закону і ми це розкрили, конкретні, без будь-яких дискреційних моментів. Чітко є п'ять позицій і одна з них, яка стосується НАЗК, це те, що не можна призначати людину, коли встановили більше 100 прожиткових мінімумів, ми прирівняли до притягнення до адміністративного...

ГОЛОВУЮЧА. Я уточню, коли встановлено розбіжності в декларації між достовірними/недостовірними, найбільше ста, щоб колеги також... розуміли.

АМПЛЕЄВ О.В. Да, розбіжності... прирівнялись до адмінки, да. І через те було дуже багато супротиву від Мін'юсту, потім це вже Мін'юст, ми поборолі, підхопив урядовий комітет у це. Ми три рази його проходили, але все-таки перемогли.

І ми, я побачив, що це йде довга історія, ми, в принципі, вже у 21-му році в листопаді місяці запровадили новий підхід до проведення спеціальних перевірок. Це ми почали вивчати відповідність активів, які зазначають кандидати на посаду, до доходів, які вони отримали у законний спосіб. Тобто це те саме, що моніторинг способу життя, але, да...

Коли ми його запустили, постановами вже добили в 22-му році, вже під час війни у серпні місяці, але цю систему, цю методологію ми запустили десь уже в листопаді 21-го. Як вона показала, вона неефективна, тобто не було визначення, що таке оце невідповідність вимогам, да, і через те... Ну, один був, правда випадок, коли не призначили людину, єдиний, коли призначали заступника голови Вишгородської райдержадміністрації, він показав 343 мільйони гривень, але все-таки ми його заставили, він показав у податкову 200 мільйонів, ми вже там 143 нарахували, що ніби у нього є, він там доказав собі. Але все-таки його не призначили, то єсть був ефект.

А зараз тепер яка ситуація, наступний малюнок...

_____ . Поламали.

АМПЛЕЄВ О.В. А що я зробив? А, от... і вже коли з 12.10.2023 року ми запустили спецперевірки, до нас надійшло 20 тисяч 871 перевірка, ми зробили з них уже 9 тисяч 488. 802 людини, які претендують на посади, показали недостовірні відомості. І що це таке?

Це йдуть люди на посади вперше або йдуть люди на посади, які вже раніше працювали, але до вступу Закону "Про запобігання корупції", які ще не знають що це таке, десь там по бізнесу погуляли, там відпочили може, образно і приходять, вони не знають що це таке. І вони собі малюють наперед гроші, які вони можуть вкрати, фактично це для любого керівника і, якщо він не такий як вони, він розуміє це. І от з них є такий 802, 112 – це сто відсотків, що їх не призначили. Це нам прийшли відповіді, щоб ми їх не призначили, почитавши ваші результати, тобто ефективність від цієї постанови Кабміну є. Подивіться: 802 і 112. А я вам скажу чесно, прийшли відповіді від тільки 354, а остальні – "морозяться".

Що це значить? Я вам скажу чесно, у нас просто не хватає рук. У нас працює 10 людей над спецперевірками. Цей напрямок у нас трішки гуляє. Залишається 1 тисяча... у нас ще лишається 111 тисяч 300 перевірок спеціальних. Да, є вони. Да, 11383. Просто у нас рук не вистачає. Дивіться, у нас робить 10 чоловік: це начальник відділу ще плюс зам.начальника відділу, просто нам допомагає три людини повні перевірки, одна людина від Дмитра – моніторинг способу життя і від Шульги – дві людини, а решта... Да, і це, що ми можемо сто відсотків підтвердити, що у нас вже є відповідь, да, а їх більше і воно працює. І, до речі, по сьогоднішній день у нас Кабмін питає, нам призначити чи ні. питає НАБУ, нам призначити чи ні, питає Офіс Президента... А те, що внизу, ми до них ще не добралися, бо просто не вистачає рук, люди налякані.

ПАВЛУЩИК В.В. Олександр, якщо можна, трішечки в регламент.

_____ . ...*(Не чути)* скоротити виступ. Там є такі категорії людей, які просто не можуть в силу, можливо, розумових здібностей заповнити декларацію. І, на жаль, є керівники діючі державних органів, які два нуля добавляють. Тобто 82 – це не значить, що це по-любому умисні недостовірні дані, це можуть бути опечатки, помилки. Буває таке, що коли надається пояснення з приводу того, чому така розбіжність, ці пояснення враховуються, тому що там очевидно, що є просто опечатка, помилка. Тому не потрібно сприймати цю цифру 820, ті, що по-любому набрехали.

_____ . Правильно, треба ж розібратися.

_____ . Якщо керівник фінансового органу пише, що у нього 100 мільярдів зарплата, очевидно, що він просто... в нього палиць залип на клавіші і в нього...

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую, Олександр. Проблематику було озвучено.

Я попрошу далі Дмитро Юрійович Соколов. Дмитро Юрійович Соколов – керівник Управління проведення моніторингу способу життя та контролю щодо повноти заповнення декларацій.

СОКОЛОВ Д.Ю. Доброго дня всім.

Я розпочну з того, що, завдячуючи змінам до Закону України "Про запобігання корупції", в 23-му році моніторинг способу життя став окремою процедурою, оскільки в попередній редакції моніторинг способу життя завершувався тим, що ми передавали матеріали на повну перевірку. Тепер це самостійна процедура і далі результати ви побачите. У нас є дві основні підстави, по яким ми розпочинаємо моніторинг способу життя. Це інформація, отримана від фізичних та юридичних осіб, а також з медіа, інших відкритих джерел.

Відповідно, враховуючи те, що у нас відсутні територіальні підрозділи, ми для себе фокусуємо роботу на тому, щоб проактивно взаємодіяти з різними державними органами, в тому числі правоохоронними органами, оскільки... при цьому не дублювати один одного, а доповнювати наші матеріали. Також ми активно взаємодіємо з журналістами-розслідувачами. Тобто в минулому році, в цьому році ми постійно проводимо з ними онлайн-зустрічі, в основному з таких великих наших стейкхолдерів по інформації це також є Нацпол, там останнє навчання ми з ними проводили там було більше 900 чоловік. Тобто ми їх фокусуємо на те, які підстави для нас розпочати цю процедуру, тобто щоб інформація, яку ви надавали, була релевантна, а також так само з журналістами-розслідувачами. Тобто матеріали, які вони нам надсилають, у нас, враховуючи останні три кампанії декларування, – це величезний обсяг повідомлень про корупцію, який нам доводиться опрацьовувати. Відповідно ми намагаємося фокусувати їх увагу на суттєвих порушеннях для того, щоб це в подальшому призвело до певного результату.

Щодо ініціативного моніторингу способу життя, також ми застосовуємо ризик – орієнтований підхід. Це може бути як приклад виявлення дорогих об'єктів і відповідно від об'єкта йти, не від суб'єкта, від об'єкта. Також аналіз інформації з наявних реєстрів, а також моніторинг по певним сферам діяльності органів, там, де є високі корупційні ризики. Це якраз ми інформацію беремо у наших колег з інших структурних підрозділів, і яскравим прикладом є ТЦК, коли ми взяли певну сферу і почали по ній працювати.

Основними нашими продуктами є обґрунтовані висновки, недостовірне декларування і незаконне збагачення, а також ініціативні листи на Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру щодо звернення до суду з позовом про визнання необґрунтованими активами. На нашу думку, це зараз найбільш такий ефективний спосіб, швидкий, з меншими стандартами доведення, тому акцент робимо саме на ньому. Крім того, ми виявляємо інші... можуть бути інші правопорушення, про які інформуємо інші органи. Це може бути легалізація, 209-а, а також ухилення від сплати податків, тощо. Або ж наших колег про несвоєчасне подання декларацій, конфлікт інтересів, які також є конкретні випадки.

На видах відповідальності не буду зупинятись. Щодо конкретних результатів – це інформація за I квартал та квітень місяць. У нас в роботі 215 моніторингових, 12 матеріалів ми вже направили, необґрунтовані активи на суму більше 18 мільйонів, незаконне збагачення – 246 мільйонів та недостовірні відомості – 22. За цей же період у нас подано позов стосовно начальника сектора митного оформлення – це якраз про ефективну взаємодію з Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою. Тобто ми в січні місяці направили матеріал, уже в березні вони подали позов. Тобто майно фігуранта арештовано під забезпечення цього позову і справа розглядається. Також повідомлено про підозру 4 особам: це начальник капітальних вкладень Міністерства оборони, колишній начальник продовольчого забезпечення тилу Сил командування, працівник Нацполу колишній, чинний народний депутат. Задоволення позовів – один, це також у I кварталі на суму 2,8 мільйона вже було, це рішення поки першої інстанції, надалі суд буде тривати, ще дияться...

Можу не зупинятися, історії необґрунтованих, вони дуже різні. Як правило, нам пояснюють, що це все родичі бізнесмени. Окремі приклади: мама приїжджає з Італії, дарує, там усе життя працювала в Італії, відразу на наступний день у гривні чомусь, можливо там зарплата була в гривнях в Італії, дарує суму близько 10 мільйонів. При цьому через митний перетин кордону ніякі гроші не вивозились, так само це підтверджує за нашою ініціативою митні органи Італії.

Колишній працівник Служби безпеки України був затриманий при спробі вивезти з Республіки Сербії 600 тисяч євро, 120 тисяч доларів, також смарагди. І відповідно ми спростували спроможність цих позичальників отримати ці кошти.

Саме кіберполіцейський, колишній вже, вимушено проживав зі своєю колишньою дружиною, при цьому вона регулярно поповнювала скарб криптогаманця. Користувався відповідно майном, там діти народжувалися, тобто також цікаво. Вимушено, це все вимушено, тому що... да.

Ну і продовольче забезпечення Сил логістики, да, дійсно такий кейс на 58 мільйонів, там, де батьки за рік війни стали дуже успішними фізичними особами – підприємцями, там був куплений завод в Хмельницькій області. Тобто ми матеріали направили.

Про швидкість, чому акцентуємо увагу саме на цивільній конфіскації? Оскільки на прикладі там працівника відділу митного оформлення в кінці січня ми направили, це 2023 рік, матеріали в САП. Вже коли вони подали позов, у восьмому місяці ВАКС задовольнив позов. Мати купила квартиру, на наступний день подарувала своїй дочці, до цього там також були певні витрати на майно цієї матері. Відповідно пояснення були спростовані. І апеляція вже в одинадцятому місяці залишила без змін це рішення. Зараз триває виконавче провадження по стягненню цих активів.

Щодо наших пріоритетів – це перш за все...

ПАВЛУЩИК В.В. Дмитро, будь ласка, хвилиночку і поїхали далі.

СОКОЛОВ Д.Ю. Про активний та ризик-орієнтований підхід, спрямований на виявлення незаконного збагачення та необґрунтованих активів, подальша взаємодія з правоохоронними органами, пошук активів за кордоном, а також відповідно виконати кількісні показники, які ми заклали в бюджетну програму. Це направити 22 матеріали в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, обґрунтовані висновки – 40, 165 – моніторинг способу життя.

У мене все. Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую.

Я прошу, Кулікова Юлія Володимирівна, повні перевірки.

КУЛІКОВА Ю.В. ... комітету і парламенту за те, що відновлено декларування і наші функції з перевірок. Тепер у нас величезні виклики, 2 мільйони декларацій подано до реєстру. Які пріоритети для управління, яке я очолюю. У нас два основних пріоритети, вони різні, але пов'язані між собою словом "декларація". Перший наш пріоритет – це забезпечення вимогою... виконання вимоги закону по автозаповненню чернетки декларації і спрощення процесу її заповнення. І другий великий пріоритет – це підвищення ефективності повних перевірок за рахунок нашого ризик-орієнтованого підходу, оскільки 2 мільйони поданих декларацій і всіх їх треба якось охопити заходами фінансового контролю, вони різні, але фокус має бути на виявленні ознак серйозних порушень незаконного збагачення, необґрунтованості активів при дуже серйозних обмеженнях ресурсу.

Я почну з першого пріоритету і буду акцентувати вашу увагу на цьому слайді. Це дуже важливий слайд, який я буду повертати вас протягом нашої роботи разів три, оскільки це перший крок для того, щоб виконати вимогу закону, яку ви прийняли, це по автозаповненню чернетки. На початку минулого року з 210 полів декларації можна було мріяти про заповнення лише 65, а це 31 відсоток, все решта – це були дані, які ми не отримували в автоматизований спосіб або вони були не оцифровані. Я хочу звернути увагу, що 28 відсотків взагалі перебували в червоній зоні, тобто їх взагалі не було навіть у цифрі.

Ті 41, які були оцифровані, ми не мали до них доступу. Протягом року і в цьому році ми продовжили цю роботу шляхом підписання 18 документів з різними органами держателями реєстрів, багато з них були заюстовані. Нам вдалося збільшити цю кількість до 75 відсотків юридично і 67 фактично. Це, що ви, для розуміння того, що це шлях був до виконання вимоги закону, оскільки перетягнути 31 відсоток нечистих даних – це було б величезним ризиком.

Тому з Мінцифрою проведена величезна кількість перемовин і робочих зустрічей для того, щоб виконати один з пунктів ДАП для забезпечення інтеперабельності реєстрів. І це дуже важливий крок, який не в компетенції НАЗК, але ми там є одним з основних виконавців, оскільки ми маємо забезпечити кінцевий якісний продукт у вигляді автозаповнення чернетки. Це важливий слайд, тому я би хотіла звернути на нього увагу.

Що ми робимо далі? Для того, щоб зробити другий шлях...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, Юлія, якщо можна, в мене технічне уточнення. Скажіть, будь ласка, який, якщо ви вже рахуєте відсотки полів, по яких можливе автозаповнення, скажіть, будь ласка, щоб у нас було спільне розуміння, по якій кількості полів, за вашими підрахунками, автозаповнення взагалі неможливо, бо в державі у вигляді реєстрів немає таких даних?

КУЛІКОВА Ю.В. 53.

ГОЛОВУЮЧА. 53?

КУЛІКОВА Ю.В. Так. Рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧА. Це враховуючи членів сім'ї, чи як?

КУЛІКОВА Ю.В. Ні, це враховуються по тих даних, які мають вказуватися в декларації, і стосовно декларанта, і стосовно члена сім'ї: криптовалюта, цінне рухоме майно.

ГОЛОВУЮЧА. Уточню, ситуація, коли, наприклад, у декларанта є член сім'ї в статусі просторічно цивільної дружини/чоловіка, в державі цих даних немає, відповідно немає і всіх даних, пов'язаних із власністю цього... Це ви не рахуєте, в цих 53 відсотках оце не закладено?

КУЛІКОВА Ю.В. Це не перепона, оскільки... да. Я зараз... ні, це не закладено.

ГОЛОВУЮЧА. Все, зрозуміло. Дякую.

КУЛІКОВА Ю.В. Для того, щоб зробити наступний крок для автозаповнення, зроблено функцію "Дані для декларації", і нею скористались вже більше пів мільйона декларантів. І ми її зараз популяризуємо, оскільки це шлях до мінімізації помилок в декларації.

Крім того, це шлях для того, щоб чистити дані в реєстрах. Оскільки, якщо люди виявляють, що є помилки саме в реєстрах, то саме декларант має вжити заходів для того, щоб максимально чисті дані перебували в реєстрах. Сім розділів декларацій з 11 реєстрів можуть отримувати інформацію. І з цього року ми вже зробили функцію через Дію, погодження членів сім'ї і багато з вас, і декларантів скористалися цією можливістю. Це за рахунок спільного договору з Мінцифрою і за допомогою міжнародного проекту TAPAS.

Наступний крок для автозаповнення – це бізнес-процес онлайн-групи робочої, яку я очолюю, для того, щоб 12 жовтня ви отримали продукт у вигляді заповнення чернетки в автоматизований спосіб. Зараз ми перебуваємо в розробці технічного завдання. Ми аналізуємо ті дані, які ми отримуємо, на їх чистоту для того, щоб рекомендувати для перенесення самому декларанту. Виглядати це буде орієнтовно таким чином, коли ви заходите в реєстр, натискаєте автозаповнити, вам запропонують на основі функції "Дані для декларації", всі відомості, які ви... про вас і членів вашої сім'ї, яких ви самі визначите. Це саме до питання Анастасії Олегівни про те, що якщо особа не перебуває в офіційному шлюбі, але, якщо декларант сам вказав його членом сім'ї, вказав РНОКПП, то ми за цими даними можемо зібрати дані і передати їх в спосіб, адаптований до форми декларації. Для того, щоб дані на перспективу переносилися в чернетку, для цього декларанту потрібно буде обрати, які об'єкти він вважає потрібним перенести. Оскільки ми вже частково

реалізували автозаповнення шляхом створення на основі попередньої і всі вже дані переносяться. Тому цей проект, він буде завершений, сподіваюся, вчасно і 12.10 ми анонсуємо про впровадження цієї системи. Зараз поки що ми рухаємося в Timeline, який ми визначили і, сподіваюся, що у нас все буде тут вчасно і добре.

Другий наш великий пріоритет, це безпосередньо наш функціонал, це проведення повних перевірок. Давайте трохи зорієнтую вас, яким складом ми працюємо над цією задачею. У нас 2 мільйони декларацій, у нас є підрозділ, який я очолюю, складається з п'яти відділів. У моєму підрозділі 26 уповноважених осіб, які мають право проводити перевірки, з яких п'ятеро – це керівники відділів, які разом мають навантаження одного уповноваженого. Тобто якщо підраховувати, то 21 уповноважений повноцінно працює на цьому напрямку. Це, очевидно, замало для того, щоб ми перевірили максимальну кількість декларацій.

Разом з тим для того, щоб ми оптимізувались і вийшли на результативні перевірки, ми вжили максимально заходів для того, щоб, по-перше, відокремити недостовірні і неточні відомості шляхом внесення відповідних змін в порядок проведення повної перевірки для того, щоб взагалі не концентруватись на якихось дріб'язкових фактах. Це крок номер один.

Другий крок. Ми застосували ризик-орієнтований підхід, на який дуже покладаємося, оскільки ми реально 21 людиною взагалі не... це очевидно і не потребує доведенню, що ми не здатні швидко і быстро. Але за рахунок чого ми вважаємо реалістичним підвищити ефективність перевірок? Їх ми маємо провести 1 тисячу 300 відповідно до бюджетної програми. За рахунок збільшення обсягу інформації, яку ми можемо звірити автоматизовано, це всі ті ж 31 відсоток збільшений до 75, оскільки це допомагає уповноваженому не тягнути руками інформацію, а вона вже отримується в електронний спосіб, і застосуванням інструментів ІТ-підрозділу вони порівнюються автоматично, для уповноваженого у нас є окрема своя довідка.

Ми уклали декілька меморандумів дуже важливих для нас – це з Vinance. І за рахунок співпраці з Департаментом кіберполіції ми концентруємось, оскільки кожна друга відібрана за ризик-орієнтованим підходом декларація містить інформацію про криптовалюту, відповідно там нас підсилюють. По меморандуму з AUTO.RIA ми ефективно і швидко можемо виявляти активи, які придбані за значно заниженою ринковою вартістю, раніше це було дуже складно, оскільки треба було залучати експерту установу, зараз ми це отримуємо так. Від 100 відсотків банківської інформації ми отримуємо без рішень суду в спрощений спосіб. Нотаріальна таємниця для нас розкривається, страхова таємниця для нас розкривається, тобто всі довіреності і всі документи, які оформлені нотаріусами, ми також бачимо. За рахунок цих інструментів відповідно ми можемо більш ефективно і швидко зібрати інформацію.

Крім того, акцентували увагу на тому декларантів, що ми зацікавлені в тому, щоб швидше проводились перевірки, тому ми за рахунок того, щоб внесли зміни у відповідний порядок, зобов'язали декларанта давати документи. Тобто можна не давати пояснень, але дати документи, це значно пришвидшить процес, оскільки там, я хотіла звернути увагу, що 25 відсотків інформації взагалі відсутні в цифровому вигляді. Тому це всі закордонні відповідно і це час.

Щодо цифр я завершую свою презентацію. Ми почати трошки більше 400 перевірок, цифри у вас на екрані. Ми вже ефективність на теперішній час у нас вона була 25 відсотків, зараз 45 по тих первинних результатах, які я навела вам тут на слайді. Не буду обтяжувати практичними кейсами. Повірте, вони є цікавими.

Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую.

Я попрошу далі Чорнуцька Ганна Юріївна – керівник Департаменту формування доброчесності і політичних партій. Я думаю, народні депутати дуже обізнані в даній тематиці, тому 2-3 хвилини загальні риси, проблеми і 22 тисячі наших перевірок.

ЧОРНУЦЬКА Г.Ю. Вітаю всіх.

По-перше, я би хотіла сказати про 4 пріоритетних напрямки роботи департаменту. Ті 4 напрямки, які ви бачите, вони, в принципі, пов'язані з організаційною структурою підрозділу. Відповідно реформація у нас відбулась наприкінці того року для того, щоб нам подолати ті виклики, які в нас є в цьому році щодо перевірки саме звітів політичних партій.

По-перше, це формування прозорих даних. Мова йде про IT-інструменти – POLITDATA. По-друге, це формування політики, мова йде про пропозиції до законодавства тощо.

По-третє, це безпосередньо перевірка політичних фінансів, моніторинг ризиків. Тут йде охоплення партій – вибори, референдуми, я про це далі скажу, в якій частині. І четверте – це реалізація матеріалів перевірок. Мова йде про адміністративні, кримінальні та виконавчі провадження.

Саме на цьому слайді хотіла зупинитися, на POLITDATA. Це такий інструмент, який введений в нас в роботу в 20-му році, який покликаний охопити всі політичні фінанси в Україні на одній платформі. І також він охоплює понад 350 тисяч користувачів і покликаний забезпечити автоматизацію процесів не тільки заповнення звітів політичних партій і виборів, а також допомогти аналітикам забезпечити автоматичну перевірку зазначених звітів. Окрім того, в тому році разом із ЦВК та НБУ ми змогли забезпечити, розпочали забезпечення функціоналу автозаповнення звітів за допомогою, за даними банків.

Також тепер хочу глибше розказати саме про перевірку звітів та складання адмінпротоколів. Це основний функціонал підрозділу. Дякуючи нашим з вами спільним зусиллям, в кінці того року в нас було поновлено звітування політичних партій і перевірки відповідно.

У нас на сьогодні завершилася друга хвиля подання звітів і в роботі на сьогодні перебуває 22 тисячі звітів центральних офісів плюс регіональних осередків. Це неймовірна кількість звітів і це найбільший наш виклик. Тому що, якщо порівняти з даними нашої попередньої роботи, починаючи там з 2016 року, то це четверта частина того, що нам треба зробити тут і зараз.

На сьогодні у нас 11 уповноважених осіб. Ми розуміли ще в тому році, що рано чи пізно поновлення звітування відбудеться. Тому ми максимально готували підґрунтя для того, щоб ми змогли подолати цей виклик. Ще у 2023 році ми розпочали державний контроль за цільовим використанням коштів парламентських партій, якщо в цифрах, це приблизно близько 2 мільярдів гривень, які отримали партії за той період і який ми охопили контролем. Це дозволило нам вже на сьогодні виявити потенційні ризики і зібрати інформацію для того, щоб ми змогли її використати безпосередньо зараз під час проведення перевірок. Безпосередньо, як я вже сказала, це у POLITDATA – це дуже допоміжний і найважливіший ресурс, який забезпечує автоматизацію процесів обробки інформації. Окрім того, ми активно комунікували з партіями, постійно була відкрита "гаряча лінія", надавалися комплексні адресні роз'яснення, проводилися тренінги та семінари. Окрім того, у нас дуже налагоджена співпраця з громадськими організаціями та журналістами щодо ризиків та потенційних порушень. Здійснюється постійний моніторинг в режимі онлайн в діяльності і інформація, яка висвічується в засобах масової інформації.

Відповідно другий напрямок – це 600 адмінпротоколів, які на сьогодні ми отримали в роботу у зв'язку з тим, що окремі партії не подали звіти і відповідно до закону ми повинні забезпечити адміністративний процес щодо цього напрямку. Окрім того, ми очікуємо, що за результатами наших перевірок також будуть потенційні адміністративні протоколи, забезпечити яких необхідно забезпечити напрямок цієї роботи. Якщо також в цифрах порівняти, то це четверта частина від усіх протоколів, які були складені з 2016 року, це також величезний обсяг роботи.

ПАВЛУЩИК В.В. Ганна Юрївна, прошу в загальних рисах.

ЧОРНУЦЬКА Г.Ю. Другий виклик для нас це саме те, що де нам безпосередньо потрібна ваша підтримка, це адвокація законодавчих ініціатив НАЗК та експертів. Це два закони, мова йде про Закон про політичні партії і про зміни до Виборчого кодексу. Я думаю,

тут з присутніх ми неодноразово зустрічалися на заходах, які обговорювали саме ці питання.

І ще на що хотіла звернути увагу це саме на державне фінансування статутної діяльності. Всі ми знаємо, що партії парламентські отримують державне фінансування. І на сьогодні дуже актуальним є питання для обговорення – це щодо внесення змін до Бюджетного кодексу щодо спрямування на оборонні потреби коштів, направлених на державне фінансування забезпечення політичних партій. І тут я хочу звернутися безпосередньо до вас з тим, що необхідно збалансувати саме те, що ми повинні дотримуватися вектору європейського щодо необхідності державного фінансування. І водночас збалансувати з тим, що дійсно ми маємо випадки порушень партіями законодавства саме парламентськими щодо використання коштів державного фінансування, що може свідчити також про необхідність переглянути розмір утримання такого державного фінансування.

Дякую.

СЮМАР В.П. Спрямування на потреби безпеки і оборони ви вважаєте порушенням?
ЧОРНУЦЬКА Г.Ю. Ні-ні. Це законопроект на сьогодні є. Це потребує обговорення.

Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую. Я зараз прошу, у нас була ще Альона. Альона, ми перенесемо трохи. Давайте питання-відповіді по даному блоку або пані Анастасія презентацію ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я з вашого дозволу дозволю собі дати трохи зворотного зв'язку по тому, що ми почули. Перше. Я дуже рада, що ми врешті зробили таку інвентаризацію і я особисто, я думаю, що багато з колег по комітету, почули про певні напрямки діяльності НАЗК, про які ми раніше або не знали, або не чули, або це просто не було в фокусі нашої уваги. Дуже багато з виступаючих говорили про необхідність підтримки Верховної Ради і, зокрема, членів комітету по розроблених ініціативах.

І тут є проблемка. Ми як би, може, і за підтримати, але нам уже важко підтримати те, про що ми чуємо вперше, те, по чому ми не знаємо передісторії. І головне, дуже важко працювати із законопроектами, коли ми вперше дізнаємося про законопроект і про ідею тоді, коли воно зареєстровано як кабмінівський законопроект уже у Верховній Раді.

Для того, щоби мати якусь стабільну підтримку і від нас, і можливість нам далі працювати з підтримкою інших колег, було би добре, якби презентації законопроектів відбувались тоді, коли вони розробляються разом із презентацією проблеми, яку той чи інших законопроект має вирішити в кількісних і якісних вимірах цієї проблеми, для того, щоби чітко ми зрозуміли, чому щось треба зробити, як саме щось треба зробити і як це надалі буде працювати. Оттоді можна говорити про підтримку.

Підтримка у форматі – зайшов від НАЗК законопроект, ми точно не знаємо, про що і чому, але ви його підтримаєте, – на жаль, так, буду відверта, колеги, рідко у Верховній Раді спрацьовує. Тому я би просила активізувати співпрацю у напрямку презентації законодавчих ініціатив, а також у напрямку презентації досліджень. Бо ви про дуже багато цікавих речей говорили: про оцінку корупційних ризиків, дослідження, виміри того, як працюють ті чи інші антикорупційні інструменти, це все прекрасно.

Поправте мене, колеги по комітету, якщо я помиляюсь, але в нас нуль разів були відповідні презентації від НАЗК, а це важлива інформація і важливий насправді шматок вашої роботи. Презентації ці мають відбуватися не тільки тому, що ми – важні люди народні депутати, приходьте і нам усе презентуйте, ні, а тому що ми могли би взяти результати вашої роботи і врахувати їх у тому числі в наших законодавчих ініціативах і об'єднати зусилля. І можливо, в деяких випадках не ходити довгою законодавчою процедурою через уряд, яка займає в середньому два роки, а рухатися депутатськими законопроектами, які займають трохи менше часу і часто значно швидше можуть привести до вирішення питання. Тому давайте активізуємося по співпрацях, по співпраці в презентаціях.

Далі, колеги, по антикорупційній експертизі. Нам однозначно треба покращити координацію між комітетом і НАЗК в питанні антикорупційної експертизи. Я, наприклад, бачу великі важливі суспільно законопроекти, які спочатку проходять повз експертизу НАЗК. Наприклад, перша редакція законопроекту про мобілізацію експертизи НАЗК не мала, на другу редакцію цього законопроекту зайшла експертиза НАЗК, яка починалася із того, що корупційний ризик полягає в бронюванні, а не звільненні від мобілізації співробітників НАЗК. Я розумію, що це важливе внутрішнє питання, але коли це перший корупційний ризик у вашому висновку на законопроект, колеги, будемо відверті, це і сприймається відповідно. Притому що я погоджуюся, що вам потрібні гарантії незалежності. Але коли це перше, про що НАЗК говорить у висновку на такий законопроект, це і суспільством не дуже сприймається як якісна робота.

Було би добре, якби коли ми плануємо для себе наш графік роботи по антикорупційній експертизі, ми могли би звертати увагу, ми ж маю на увазі як комітет, звертати увагу НАЗК на ті законопроекти, які нам здаються такими, що вартують уваги, і щоб НАЗК могло також на ці законопроекти дивитися: а) оперативно; б) якісно, щоб і комітет вчасно результати роботи НАЗК міг враховувати в своїй експертизі. У нас практика така, що буквально декілька за всі чотири з половиною роки, декілька – це прямо менше пальців однієї руки, законопроектів були, де був висновок НАЗК про корупційні ризики, з яким комітет не погодився. Зазвичай ми погоджуємося, але в такий спосіб ми могли би посилити роботу один одного.

Далі, колеги, по конфлікту інтересів у мене тільки одне питання: коли ми чекаємо зміни до законодавства по конфлікту інтересів? В планах роботи уряду зміни по конфлікту інтересів я вже другий рік бачу. І ми відповідно, коли робимо план роботи комітету, ми в наш план це також переносимо з тим, щоб чекати законопроект від уряду. І другий рік це не відбувається. Очевидно, проблема є, очевидно, є проблеми із судовою практикою також. Крім того, що це очевидно, хотілося би, звичайно, мати від НАЗК аналітику щодо, скажімо так, цифрового виміру цієї очевидності. І коли все-таки чекати законопроект?

Наступне питання. Колеги, я подивилися штатний розпис НАЗК, дякую дуже, що оперативно в робочому порядку надали цей документ. Я все ще бачу відділ по санкціям, мені би хотілося краще зрозуміти, чим він займається. І мені би також хотілося краще зрозуміти, чим займається підрозділ, який називається, якщо я не помиляюся, робота із стейкхолдерами. Може, я так занадто високо себе оцінюю, але мені здавалося, я стейкхолдер, колеги стейкхолдери, я з відділом по роботі з стейкхолдерами перетиналася в практиці своєї роботи як голови комітету нуль разів. Це не означає, що відділ працює погано, але мені би просто хотілося зрозуміти, чим конкретно він займається.

Далі, колеги. Тут я собі дозволю трохи критичний коментар. Мені здається, точніше по результатам ваших презентацій мені здалося, що з вимірюваними результатами насправді ситуація достатньо сумна, бо більшість з тих презентацій, які я почула, вони насправді про вимірювані результати діяльності не казали нічого. В деяких випадках ми чули про розширення, реформування, посилення і поглиблення. Це все прекрасно, проте не зрозуміло, що конкретно має відбутися і коли для того, щоб ми сказали, що, да, відбулося розширення, поглиблення і реформування, зокрема, колеги, я мушу просто дати цей фітбек. Я не почула вимірюваних результатів ні по просвітницьким програмам, ні по публічній доброчесності. І тут хочу підкреслити, колеги, коли я кажу вимірювані результати, то це не те саме, що вимірюваний процес. Коли ви мені кажете, що ви видали 328 мільйонів навчальних матеріалів і ваш курс на ютубі продивилося 6 мільярдів людей і все населення планети, для мене це вимірюваний процес. Вимірюваний результат для мене як в медичних дослідженнях: пігулку дали такій-то кількості людей, у такої-то кількості людей порівняно... у такого-то відсотку людей порівняно із контрольною групою після адміністрування цих чи інших ліків відбулося таке-то покращення або таке-то погіршення. Ось що таке вимірюваний результат, все решта – це вимірювальний процес. Якщо по результатам навчальних курсів НАЗК ми не можемо сказати, що з 6 мільярдів людей, які

прослухали ваші навчальні курси, така-то кількість людей не припустилася жодних помилок в деклараціях, така-то кількість людей припустилася і далі розкласти це по таким показникам, то для мене означає, що в цієї діяльності немає вимірюваного результату, є вимірюваний процес. І в мене тоді питання, колеги, чи раціональним є, коли, наприклад, в підрозділі по моніторингу способу життя, я подивилися по вашому штатному розпису, у вас 8 співробітників, а в підрозділі по просвітницькій роботі і продуктами комунікацій цих продуктів – 11. При цьому вимірюваний результат підрозділу по моніторингу способу життя зрозумілий, і ми будемо це далі обговорювати, я думаю. Але для мене це, в принципі, один з пріоритетних підрозділів. Бо це ключовий насправді напрямок роботи, який дозволить виявляти недоброчесність тоді, коли перевірка декларацій або тоді, коли ми матимемо автозаповнення декларацій і розвинений інструмент автоматичної перевірки, але цим займається 8 людей. А напрямком діяльності, по яким ми не можемо точно сказати, який конкретний результат настає за результатами цієї роботи, займається 11, – для мене це питання. Це, звичайно, питання, яке має вирішити не я, але має вирішити НАЗК всередині. Але я просто, як законодавець, маю мати можливість в тому числі пояснити моїм колегам в парламенті, чому, наприклад, на НАЗК треба збільшити витрати? Чому НАЗК треба посилити той чи інший напрямок роботи? Чому кінець кінцем співробітникам НАЗК треба зробити окрему систему грейдів або зафіксувати зарплати, не пов'язані з грейдом, для того, щоб ви мали фінансове забезпечення. Це нормальне бажання – мати фінансове забезпечення, я тут на вашому боці, але все це треба аргументувати. Якщо ми не можемо це аргументувати результатами, конкретними результатами, не процесом, а результатами, то для мене це питання чи правильно ці ресурси, які завжди будуть обмежені, не можуть не бути обмеженими чи ці ресурси ефективно використані.

Моє скромне відчуття лишається таким, що тестування механізмів просвітницької роботи, про які ви, пане Олександр, казали, воно звичайно необхідне. Але в мене є питання. Чи це функція центрального органу виконавчої влади, чи цим насправді має займатися просто дослідницький центр, який би все те саме робив, не будучи центральним органом виконавчої влади.

На цьому, напевно, я зупинюся, колеги, і ви, звичайно, можете мій виступ сприймати в ключі, приходять тут всі депутати в чужий монастир зі своїм уставом, розповідають нам як правильно жити і працювати.

Але, ще раз, результати вашої роботи – це те, що дає можливість нас переконати колег, підтримувати фінансування, підтримувати обсяг повноважень, збільшувати обсяг повноважень, збільшувати фінансування і так далі. І ми маємо дуже-дуже предметно про це говорити, бо не мені вам розповідати. Список пріоритетів у державі росте і пояснювати, чому в умовах, коли ми не можемо зберегти виплати для ВПО або не можемо зберегти надбавки для армії, нам треба фінансувати в НАЗК просвітницьку діяльність, яка, не зовсім зрозуміло, який конкретно результат дає, – мені тяжко відповісти на це питання в парламенті, правда. Поки я не почула нічого, щоби спростило мені відповідь на це питання. Можливо, це щось є, але поки я його не почула, відповідно, колеги, змушена ділитися своїми міркуваннями з цього приводу.

І ще одне, перспективною дуже, мені здається, є робота і по антикорупційній політиці, бо це все-таки можливість зсередини, як-то кажуть, пушити державу, робити правильні речі. І по оцінці ризиків, бо це також спосіб ідентифікувати ті дірки, в які найбільше витікають бюджетні кошти, або які спричиняють найбільшу неефективність, і відповідно ці дірки просто точково закривати. Моє скромне відчуття таке, що це більш вимірюваний з точки зору результатів напрямок, ніж просвіта. Ще раз, я не сперечаюся з тим, що просвіта потрібна, я сперечаюся з тим, як і де її доцільніше робити. Дякую дуже, колеги.

Питання, колеги, я також дуже попрошу вас, питання по, власне, перевірці декларацій лишити на окремий блок, бо ми просто окремим питанням це будемо

обговорювати щоб ми зараз не перейшли в трохи таке міксоване неадміністративне обговорення. Дякую, колеги.

Якщо, колеги, є відповідь на щось із того, що я сказала, то буду вдячна.

ПАВЛУЩИК В.В. Я думаю, що немає глобального сенсу зараз, щоб різні керівники підрозділів відповідали. Я коротко по деяких окремих питаннях прокоментую.

Дуже дякую, дуже підтримую тезу, що ми маємо координувати дії і працювати разом, працювати над антикорупційною експертизою актів, над просуванням актів, які з нами розробляються безпосередньо з комітетом, щоб ви були в курсі даної ситуації.

Далі, те, що стосується конфлікту інтересів, зразу це прямо, на цьому тижні був урядовий комітет з приводу розгляду окремих змін до визначення конфлікту інтересів та диспозитивності. Він був повернутий назад до НАЗК із-за позиції Мін'юсту, яке критично ставиться до однієї з позицій. Ми будемо з ними проводити робочі наради і передавати знову. Нами повністю напрацьовано, ми будемо відстоювати свою позицію, та, яка прописана в проекті закону.

ГОЛОВУЮЧА. І, якщо можна, бажано тоді з комітетом це також обговорити до того, як ми уже отримаємо законопроект від уряду. Гарзд?

Дякую дуже.

ПАВЛУЩИК В.В. Так, без проблем. Домовились.

Так, відділ по санкціям. Буквально вчора внесено певні зміни в структуру, відділу по санкцій немає, внесено... також з урахуванням цього були певні структурні зміни внесені, те, що стосується управління внутрішнього контролю. Робимо замість управління внутрішнього контролю відділ внутрішнього контролю, функцію, яка у нас називається 52 прим – це окремі категорії декларантів, вона виведена в окремий підрозділ, відділ, і так само створено сектор антикорупції та сектор аудиту.

Дякую. Це озвучив керівник...

ГОЛОВУЮЧА. Я уточню. Тобто тепер управління, підрозділ внутрішнього контролю, який би не був його рівень, не займається перевіркою декларацій спецсуб'єктів, наприклад, розвідників і так далі?

ПАВЛУЩИК В.В. Так, не буде займатися, це виведено в окремий відділ, відділ стейкхолдерів. Я якщо можна, буквально два слова, щоб не відволікати час, пані... *(Нерозбірливо)* тут є на місці, але водночас так, це робота стейкхолдерів. І ще одне з ключових завдань даного відділу – це конрлобіювання, це зараз дуже важливий елемент роботи, який передбачає у нас створення в короткі терміни реєстру прозорості, так, реєстру прозорості, і ми повинні його запустити до 1 січня в роботу. Це основна ключова мета даного відділу, першочергова зараз.

Стейкхолдери – це в даній ситуації я просто коротко спробую вам пояснити, це всі, з ким співпрацює НАЗК. Але водночас те, що ви, так, ви говорите стейкхолдери, все одно в даній ситуації більше, те, що стосується законотворчої роботи, – це більше займається все-таки з вами Дмитро, тому ви, напевно, тому і не перетинаєтесь в даній діяльності.

ГОЛОВУЮЧА. Але це інший підрозділ.

ПАВЛУЩИК В.В. Ні, є, але тут питання просто... Звичайно, так.

ГОЛОВУЮЧА. Я тому і питаю, що а хто ж тоді стейкхолдер? Тобто не те, щоб ми наполягали на тому, що ми найважливіші люди в світі. Я окей, якщо я не стейкхолдер, я просто бачу, що колеги також не стейкхолдери.

ПАВЛУЩИК В.В. Це всі, в тому числі і Верховна Рада водночас. Те, що стикається з вами більше, це питання Дмитра і законотворчої діяльності. Тільки уряд. Державні органи, недержавні організації, Рада громадського контролю – це все відноситься до стейкхолдерів.

ГОЛОВУЮЧА. Я просто уточню. Мені здається, питання виникає в тому числі тому, що є підрозділ стейкхолдерів, з яким ніхто із нас не знайомий, але робота, яку теоретично ми би вважали, можливо, мав би робити цей підрозділ, вона робиться насправді іншими підрозділами, з якими ми регулярно по законопроектній роботі контактуємо. Звідси і виникає питання, а що ж там?

ПАВЛУЩИК В.В. Я, в принципі, озвучив. Я врахував те, що ви сказали. Але ми довго будемо витратити час, роз'яснюючи. Я думаю, ми окремо проговоримо.

Я певний акцент з приводу діяльності, оперативний напрямок – антикорупційна програма. Це дуже важливий елемент, Дмитро це презентував. Це досить важлива ланка роботи. Дуже важлива буде підтримка всіх державних органів і парламенту з приводу створення нової антикорупційної програми. І тут важливим елементом є те, що інші підрозділи, про які ви сьогодні почули з приводу виявлення корупційних ризик, це той елемент, який максимально враховується якраз у формуванні державної антикорупційної політики. Це ті елементи, які нами враховуються у визначенні сфер діяльності, проблем, визначення способів вирішення даних проблем і вже наданні пропозицій з приводу внесення заходів, які необхідно безпосередньо вжити в Державній антикорупційній програмі. Пропоную далі з урахуванням обмеженого строку перейти до другого питання, те, що стосується ВАК.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Тут питання не тільки в мене.

ПАВЛУЩИК В.В. Супер, вибачаюсь.

СЮМАР В.П. Дякую, колеги. Я тут у вас була, дозволю собі коротке слово, була тут у вас десь в 18-му році. Тільки ви обжилися цим приміщенням. Я вам хочу сказати, що туалети стали значно кращими, не тільки туалети. Взагалі приміщення виглядає достойно. Я пам'ятаю, яка боротьба за нього була. Добре, що воно є. Я до чого це все веду. Зараз ви виглядаєте як справді дуже солідна інституція. Мені подобається колектив, мені подобається, в принципі, те, що люди знають, про що вони говорять.

Хоча з стейкхолдерами трішки вийшло у нас... але тут я просто тільки... На мене, наприклад, особисто це все справляє, особливо у порівнянні з 2018 роком, дуже приємне враження. Так що ви отримали дуже непогану насправді інституцію, пане Вікторе, від вас далі залежить, як це все розвиватиметься.

Але от в мене є багато питань, пов'язаних, наприклад, в тому числі із інформуванням населення щодо роботи про НАЗК. Тому що, повірте мені, образ НАЗК в суспільстві – це ті, хто перевіряють декларацію і, значить, пробують там засадити чиновників, от тільки так вас знають. От все решта, що ви робите, я сама з подивом про це дізналася, я надзвичайно інформаційна людина. Тому, напевно, над донесенням інформації про задачі НАЗК, про те, що таке політика доброчесності, її треба доносити і я тут погоджуюся десь із Анастасією. Ви знаєте, я була промоутером свого часу ... (*Нерозбірливо*) і медіаграмотності в шкільній освіті. Тому що ми живемо в медіасвіті, люди нічого цього не знають. Але от коли ми говоримо саме про доброчесність, от я не впевнена, що це окремий предмет. Мені здається, що це право, звичайно, ми маємо вчити людей правовій відповідальності. І тому я хотіла подивитися той посібник, який ви розробляєте, і що ви хочете врешті з цього отримати.

Декілька таких моментів. Перше, що ви нам показали, це те, що ви збираєтеся робити соціологію. Я так думаю, що це відповідь Анастасії з приводу того, як ми вимірюємо результати там якихось досягнень. Але я дуже боюся, щоб це не перетворилося на таку штуку, яку я побачила зовсім недавно і вона мене просто шокувала. У нас була така дуже активна дискусія в комітеті, коли я побачила, що, виявляється, у нас НАЗК розвіює фейк-ньюз з приводу того, як росіяни закидають ІПСО про українську корупцію, і НАЗК каже, так це ж російське ІПСО українська корупція.

От в мене у зв'язку з цим було питання взагалі, хто вирішив, що НАЗК має займатися не перевіркою способу життя, не впровадженням нових методик доброчесності, а інформуванням населення з приводу ІПСО? Діяти такій логіці, що корупції не існує, це ж все російське ІПСО. От хто несе за це відповідальність? Бо як на мене, це, в принципі, політизація такого інституту, як НАЗК, яке точно не сприяє іміджу НАЗК як незалежної установи. Просто виконувати забаганки Мінкульту і якихось інших структур – ну, це не ваша функція, з моєї точки зору. Я би хотіла почути відповідь, що це було взагалі, почути відповідь.

У мене питання також по фінансуванню партій. Теж я – автор закону цього в минулому скликанні. Можна до нього по-різному ставитися, але я впевнена, що ми ніколи не розбудуємо адекватну партійну структуру без державного фінансування партій. Тому вважаю небезпечною зараз позицію згортання, але очевидно, що є запит на витрати грошей на систему безпеки й оборони, і більше того, гроші потрібні на систему безпеки й оборони. Ми всі ці кошти партійні спрямовуємо на закупівлю військової техніки.

Як би ви поставилися, я запитую там у відповідного підрозділу, якщо би партія, можливо, прямо фінансувала бригади, ну, чи перерахувала ці гроші на рахунки бригад, або би вони йшли на закупівлю техніки для окремих бригад і були їм офіційно це, – чи це би ви вважали порушенням, чи ні? Я вам ставила це питання, ви сказали, що ви розберетеся. Я би хотіла все-таки на це питання отримати відповідь.

І останнє, антикорупційна політика в сфері безпеки й оборони. Взагалі для мене це виклик номер один сьогодні в державі. Тому що очевидно, що туди йде лівова частка коштів. І друга очевидність, це те, що цей сектор залишається критично неpubлічним, критично непідзвітним і непрозорим. Ми пробували навіть з комітетом щось з цього приводу робити, але окрім законопроекту, який повернув прозору систему закупівлі Міністерству оборони, особливо ми успіху не мали, а хотілося би якихось спільних практик у цьому сенсі отримати.

Тому що, ви знаєте, я часто спілкуюся з військовими, буквально щодня, і коли мені кажуть, що максимум 8-10 відсотків вони від держави отримують безпілотниками, які сьогодні є основною зброєю на фронті, то оті 30 з чимось мільярдів, які пішли з ПДФО з місцевих бюджетів на ДССЗЗІ, я не знаю, коли це ДССЗЗІ це прозвітує, про витрати цих коштів, да. І не зовсім розумію, як у нас нинішня Рахункова палата буде проводити аудит роботи ДССЗЗІ. Це таке, напевно, питання в повітря, бо це не зовсім ваші функції там, да, і розумію, що це трошки про інше, але мені здається, що якщо ми вже говоримо про вироблення спільних політик, то нам варто було би спільно так само про це подумати, над системою прозорості, яка би в цих умовах не зашкодила, але допомогла сектору безпеки і оборони. Все.

Я вам дуже дякую. Сподіваюсь зараз на відповіді швидкі.

ПАВЛУЩИК В.В. Дуже дякую.

Я коротко постараюсь, бо дуже багато часу витратити. Перше – це з приводу образу НАЗК. Так, звичайно, тут потрібно враховувати запит населення. І я дуже вдячний депутатам, які прийшли і висловили свій запит щодо отримання інформації про НАЗК. Водночас аналогічний запит населення, не всі готові сприймати ту інформацію, яка є з приводу саме діяльності НАЗК і тих об'єктів, які не є швидкопоглинаючими, такими як цифри з приводу моніторингу способу життя або повні перевірки.

І деякі речі, які є, вони також аналогічно висвітлюються, може, навіть більше висвітлюються, просто вони не мають такого попиту серед населення. І виявлення корупційних ризиків, і відсоток їх врахування в процесі діяльності, вони теж мають важливий елемент, але воно не має короткострокової перспективи, тому воно не на слуху у людей. Тому образ, він так формується.

СЮМАР В.П. Ви зробили чудовий сайт, він принципово кращий для заповнення декларацій, ніж те, що було раніше, бо я з тим стикалася особисто. Ви можете це розпіарити, правда, ви можете просто розказати, різні люди розкажуть, наскільки це легше. Я вам дам таке інтерв'ю і розкажу, наскільки це легше стало робити. Просто тут треба трошки інші підходи, все.

ПАВЛУЩИК В.В. Так, дякую. Врахуємо. Я в, принципі, максимально прокоментував.

З приводу соціології. Ми проводимо дослідження, дослідження проводяться за державне фінансування зовнішніми організаціями. І там надаються всі цифри, і точно так само там є багато елементів, на які звертаються в даному дослідженні, останнє було 186 сторінок, наскільки я пам'ятаю. Правильно? Ці факти там озвучені в тому числі.

З приводу конкретної програми, з приводу того, що це пропаганда, російська пропаганда, ще щось, наскільки я пам'ятаю, у нас такого ціленаправлено немає. Є певні коментарі, певні коментарі, вони включають ті фактори, які впливають на формування думки і висловлену проблему. Конкретно питання з приводу того, що корупція у нас є одним з найважливіших зараз паралельно з війною – це факт. Тому конкретної програми з приводу того, що є якась дискредитація, в тому числі саме даних соціологічних досліджень у нас немає, не здійснюється. Фінансування політичних партій питання важливе, але в даній ситуації тут мав би бути з моєї сторони загальний підхід в даній ситуації. І якщо зараз у нас є фінансування, яке направлено на безпосередньо виконання функцій політичних партій, це виконання функцій політичних партій. Те, що стосується законопроекту, який був озвучений з приводу того, щоб передати ціленаправлено гроші на безпосередньо армію – це питання Верховної Ради на їх розсуд, як вони будуть приймати рішення і голосувати.

Будь ласка. Дякую.

ЧОРНУЦЬКА Г.Ю. І можуть використовувати кошти державного фінансування на оборону. Це підтягнули під статuti, під законодавство, тому, в принципі, те, про що ви кажете, воно існує і при цьому партії активно користуються цим. Єдиний момент, коли ми зараз робимо перевірки, ми бачимо зловживання в цьому питанні. І там є декілька напрямків, це не розмова як би в такому форматі, коли партії цим зловживають.

СЮМАР В.П. Що ви розумієте під зловживанням, щоб ми просто не припускалися таких помилок, бо це актуально насправді для кожної політичної партії. Будь ласка, якщо можливо...

ПАВЛУЩИК В.В. Ми підготуємо.

ЧОРНУЦЬКА Г.Ю. Дивіться, в нас в кінці червня закінчується 90-денний термін проведення перевірок і всі висновки будуть опубліковані на сайті. І насправді вся інформація, яку ми встановимо, вона буде висвітлена.

І ще друге питання. За партіями залишається можливість за власним бажанням передати ті кошти на армію, на ЗСУ, туди, куди вони хочуть. Просто відмовтесь від цих коштів і все, і питання вирішене, розумієте. Тому тут є декілька моментів вирішення цих питань. А загалом ми підтримуємо, що це треба регулювати в країні, в такий момент, можливо, зменшувати. До речі, у нас була пропозиція розрахунок робити державного фінансування, що значно зменшить цифру, йти не від мінімальної заробітної плати, а від прожиткового мінімуму. Тобто там варіантів безліч і вони в принципі можуть дати результат гарний.

Дякую.

ПАВЛУЩИК В.В. Дякую.

І буквально невеликий коментар з приводу сектору закупівель. Проводили в тому числі з приводу публічних закупівель дослідження, є конкретні зауваження, які потрібно враховувати. Тут я повністю згоден з вами з приводу того, що мають бути спільні політики і напрацювання. Ми комунікуємо під час визначення певних ризиків з усіма державними органами і в тому числі комітетами Верховної Ради пропозиції, які необхідно враховувати в подальшому для покращення діяльності в кожній окремій сфері, яку ми досліджуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Було ще дві підняті руки. Анатолій Петрович і пан Олексій.

Колеги, тільки я дуже прошу, давайте стисло, щоб ми могли ще на друге питання почути відповіді. Дякую.

БУРМІЧ А.П. Шановні колеги, дуже корисна зустріч. Хотілося багато сказати, але я штрихами, тому що, щоб не забирати час. Звичайно, після перевірок і декларування, другою я вважаю, а може і першою, функцією і завданням, і головним завданням НАЗК є складання антикорупційної політики. Ми бачимо, що робиться у країні і всі ці, і створені, і колишні... Механізм пробуксовує, чогось не хватає, десь проводок перерізаний, десь, мабуть, щось не заправлено, десь гайку хтось викрутив, немає цілісної роботи.

Тому хотілося, щоб ви, пане Дмитро Олександрович, підійшли до цього дуже відповідально. І, можливо, нам треба буде провести кілька засідань спільних саме з цього

питання, щоб все врахувати. Чому? Тому що під програму будуть підлаштовуватися всі відомства, законопроекти і таке інше, вся політика буде саме виходячи з цієї програми. І ми в цю програму можемо закласти все те, що позатикає ті діри, які говорила Анастасія Олегівна і які не дають нам спільно працювати. Це і в плані використання, і розкрадання бюджетних коштів. Ми фіксуємо тільки уже потім, коли вкрали, а на стадії виділення і супроводження, і профілактики ніхто цього не відслідковує. Колись Шевченко говорив, що нам треба навчатися, звичайно, в іноземців, але і свого не цуратися. У нас були інститути доволі дієві, такі як КРУ Мінфіну і таке інше. Можна поміняти назви, але посилити в цьому роботу треба.

Далі, інститут викривачів. Ми ж, бачте, за чотири роки аж два викривача знайшли і вони перевернули всю політику в сфері боротьби з корупцією. Ми не використовуємо інститут джерел правоохоронних органів. А що таке агентура, довірені особи і таке інше? Це ж ті самі викривачі, тільки вони перевірені і вони дають достовірну інформацію. Треба просто їх заставити налагодити, організувати, щоб вони робили, працювали в тих напрямках, які будуть викривати і корупцію, і вирішувати ті питання, які ви ждете від якихось викривачів. Звичайно, я, коли ми будемо зустрічатися окремо, я конкретно буду більш детально, я просто штрихи даю.

Монополізація, у нас сьогодні фактично проходить монополізація, створена монополія на боротьбу з корупцією. Я вважаю, це не повинно так бути. Так, той, хто веде уже розслідування, уже веде кримінальну справу, так, хай буде монополіст. Але ті, хто викривають корупцію, вони повинні, кожен правоохоронний орган, кожна оперативна... які наділені оперативно-розшуковою роботою, вони первинну інформацію повинні збирати. Це ж як отче наш.

Далі, в цьому плані хотів простий коротенький приклад щодо сфери оборони, пані Марина Валеріївна говорила, але нам там треба приходити до конкретики. Чому, чому не працює? У нас є така депутат Безугла, то вона на одному з наших комітетів відкритих виступила і офіційно заявила, що вони заборонили військовій контррозвідці викривати питання, пов'язані з корупцією. Це вредительство, це диверсія, я вважаю. Навпаки, у них же створені всюди, в кожній частині, всюди є джерела інформації, а їм заборонили. Вони повинні, навпаки, викривати і надавати і вам, і в НАБУ, і в інші організації цю інформацію. І ми можемо уже на стадії тільки задуму це все профілактиками, протоколами про корупцію це все знищувати і зводити нанівець. Тому треба посилювати взаємодію з правоохоронними органами, закладати це в програму, щоб вони це все робили, і побачите, який буде зразу рух вперед.

Хотілося б позитивно підкреслити виступ пана Шульги по кадровій політиці. Звичайно, що цю роботу треба посилювати і, звичайно, ті недобросовісні люди, чиновники не повинні потрапляти на державну службу, якщо вони себе уже чимось запятнали. Це буде така профілактика, що людина перед тим як щось зробити, як вона в думках має якісь думки про державну роботу, вона просто туди не буде потрапляти. І це буде запобіжником. Я вважаю, цю роботу треба посилювати, вводити в обов'язковість, тоді якийсь буде результат.

У мене ще є багато пропозицій і поглядів, але я думаю, щоб не забирати час, давайте все-таки заплануємо окремі з цього питання зустрічі, щоб ми в цю програму заклали дійсно всі можливості для посилення боротьби з корупцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Олексій Жмеренецький.

ЖМЕРЕЦЬКИЙ О.С. Я хотів уточнити декілька моментів з приводу соціопитування. Що мається на увазі? Це класична соціологія, що це якісь глибинні інтерв'ю і дослідження саме фактів, а не думок чи сприйняття людьми? Тому що зараз в світлі поживлення політичного процесу в Україні і в світлі тієї ж ПІСО, про яку ми казали, багато людей і службовців, і чиновників сприймають корупцію більше, ніж вона є насправді. У мене просто питання: наскільки релевантні всі ці соціопитування, якщо люди будуть казати

так-так, мої друзі стикались з корупцією, але фактично їх друзі просто говорили на кухні про корупцію?

Друге – це з приводу ризиків, які ви досліджуєте в різних галузях. Ви казали, ви там ВЛК досліджували, інші. Ці дослідження – це типу аналіз бізнес-процесів і виявлення... Ви використовуєте якийсь софт, ви розкладаєте регламент роботи органу, законодавства, функції чиновників у вигляді якихось діаграм з використанням якихось програмних мов і аналізуєте слабкі місця, де там, наприклад, немає достатнього контролю чи даних? Ви розумієте, про що я кажу. Чи це якісь інші методи? Якщо ви це досліджували, то чому б не взяти по Парето, за ті сфери, які явно приносять найбільшу долю корупції в Україні. Типу якби ви взяли і розібрались з митницею, там чи... Є буквально з держзакупівлями... Тобто є буквально п'ять галузей, які формують фактично весь обсяг корупції. Те все дріб'язок, типу крошки зі столу. Насправді типу мільярди крадуться ми всі розуміємо де. Чи не логічно було б застосувати такий аналіз до цих сфер і дати більший результат.

І щодо доброчесності, я тут почитав паралельно матеріали OECD інші. Там ключова умова розвитку доброчесності – це заохочення доброчесної поведінки. Мені цікаво, крім оцих всіх контролів, моніторингів, санкцій, а як НАЗК пропонує чи як воно діє на заохочення доброчесності у вигляді премії, зарплат, підвищення кар'єрного зростання? Бо в Україні корупція не просто так з'явилась, тому що це був один єдиний соціальний ліфт для покращення свого власного благоустрою і просування по службі. Які альтернативи НАЗК пропонує для доброчесних службовців?

ПАВЛУЩИК В.В. Я буквально два коментарі коротко, а там пропонує деякі, якщо потрібно, ми в матеріалах готові надати. Те, що стосується корупційних ризиків, там матеріали є, безпосередньо сфери, які ми враховуємо. І так перевіряється, це не софт перевіряє, це перевіряють люди, перевіряє законодавство, перевіряють диспозитивність людей, перевіряють ті функції, які можуть вжити самим ключовий акцентом на наявність корупційних ризиків. І для того, щоб вони потім були підготовлені рекомендації як їх усунути. Це перше ключове. Соціологія, вона проводиться не нами, але за методологією яка розробляється, якщо Дмитро мене поправить, методологія яка розробляється, в тому числі з залученням НАЗК. І теж пропоную, детальніше ми скинемо лінк – це є публічна інформація і методологія і саме дослідження, і я пропоную більш детальніше я зможу там показати і розказати які є чинники, які впливають на це. Доброчесність – це досить велика окрема тема. Я тільки що теж пані Анастасії розказав, це треба трохи виділити більше часу. Ми зараз не впишемось в регламент. Якщо це можна, можемо теж.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді рухатись до другого питання, да? Я так розумію, пані Юлія.

ПАВЛУЩИК В.В. Пані Юлія, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

КУЛІКОВА Ю.В. Як я вже говорила про те, що ми отримали 2 мільйона декларацій за три компанії декларування одночасно, відповідно це величезний виклик як з цього масиву сконцентруватись на тих деклараціях, які можна перевірити з ефективним результатом, ну і досягти, скажімо так, основної мети – це забезпечення самого інституту декларування, щоб він був, скажімо там, ефективним. У зв'язку з цим я хочу спочатку сказати, що відбувається в цілому з всіма деклараціями і вашими в тому числі. Коли декларація потрапляє в реєстр, одразу після того як ви або вичерпали строк для подачі виправленої декларації або скористались цією можливістю і подали виплавлену, всі декларації проходять логічний та арифметичний контроль абсолютно всі 100 відсотків.

Логічний і арифметичний контроль ми удосконалили, зробили його двоетапний. Перший – це порівняння даних з реєстрами, і потім застосування певних формул, зокрема там формула незаконного збагачення, є формула на необґрунтованість активів, невідповідність доходів, витрат. І відповідно кожен ідентифікований ризик в декларації отримує свій ваговий коефіцієнт кожен, а потім сума цих коефіцієнтів вираховується по декларації як показник рейтингу ризику.

Підсумовуючи цей етап скажу, що кожна декларація, і ваша в тому числі, має показник рейтингу ризику, це конкретна абсолютна цифра, яка зазначається в закритій частині реєстру у вашій декларації навпроти вашого поданого документу. Для чого цей показник рейтингу ризику потрібен, оскільки на нього ми орієнтуємося для подальшої нашої діяльності. Ми зробили вам скріни того, ви просили, ми зробили. Як це відбувається? Перший етап, тобто всі подані декларації, коли проходять ЛАК і мають показник рейтингу-ризiku, крім декларацій, які подані діючими суддями, оскільки по них є окрема процедура повідомлення, ВРП і так далі, абсолютно всі декларації пробують пройти автоматизовану перевірку, всі.

Хочу нагадати. Пам'ятаєте той трикольоровий слайдик, в якому визначена червона зона, де 25 відсотків інформації в декларації не може бути перевірена, якщо вона там наявна. Тому якщо ви раптом не пройшли автоматизовану перевірку, не розчаруйтеся одразу, бо це може бути через те, що у вашій декларації наявна інформація, яку не можна просто перевірити фізично автоматично. А це може бути, наприклад, криптовалюта. Все, якщо у вас є криптовалюта, ви ніколи не пройдете, але це означає, що ви в цілому зазначили щось неправдиве.

Перший етап автоматизованої перевірки – це обмін даними з реєстрів. Відбувається він в такий спосіб: там є перелік реєстрів, з якими відбувається і іде запит автоматично. Це робить не людина, це робить машина, і по отриманню запитів відбувається воно в такий спосіб, (це скрін прямо буквально з реєстру) там, де отримані відповіді, відповідно з'являється позитивна відповідь і потім відбувається порівняння того, що отримано з реєстрів з тим, що ви зазначили в декларації. І воно вже не програмною мовою, а вже читабельною виглядає отак. І ті з вас, хто пройшли автоматизовану перевірку, ті отримали довідки, в яких є порівняння, в якому визначено, яке поле з яким не співпадають. Але прошу врахувати, що з реєстру зазначається інформація в тому вигляді як вона там зазначена без обробки. Тому може бути підсвічено як невідповідність навіть якщо вулиця написана... там слова поміняні місцями, але це машина не сприймає як один, тому тут це питання до інтеперабельності реєстрів і це окрема історія.

Після того як відбулося порівняння, відбувається робота з перевіркою даних, вказаних в вашій декларації, шляхом застосування певних формул. Що це означає?

Дані зазначені в вашій декларації можуть порівнюватися з вашими ж даними, які зазначалися в попередній декларації, наприклад залишки коштів, з доходами, витратами, залишками, ну і так далі. І таких порівнянь, вони, це окрема така стадія і тут, от саме на цій стадії, застосовується формула незаконного збагачення, необґрунтованості активів, а також наявності конфлікту інтересів. Ну тобто от в цих правилах, там зашиті певні порівняння, наприклад отримання доходу за сумісництвом, якщо 102 ознака є в реєстрі ДРФО, а у вас наприклад відсутні в розділі "Інформація" щодо сумісництва – це підсвічує як ризик.

Хочу акцентувати увагу, що автоматизована перевірка проводиться без участі людини і відповідно вона не констатує і не фіксує, що це є порушення. Вона фіксує невідповідність або спрацювання певного правила і означає лише те, що щось не співпало з чимось. І якщо неспівпадіння за ваговим коефіцієнтом є таким, що невисокий коефіцієнт показника рейтингу ризику і не встановлений, (я зробила вам наступний слайд) тобто всі оці правила порахували і якщо у вас, шляхом цього порівняння, в обсязі даних, які можуть бути перевірені автоматизовано, не встановлена невідповідності даних на більше, ніж 100 прожиткових мінімумів, ці 100 прожиткових можуть бути за рахунок порівняння. Зрозуміло, да?

Це не означає, що це точно недостовірно, можливо в реєстрі є помилка або не зазначена якась інформація. Відповідно, якщо цими правилами, на цій стадії, не встановлено ознак недостовірних відомостей, ознак конфлікту інтересів, необґрунтованості активів, незаконного збагачення і неточності оцінки, ви отримаєте довідку.

Тобто обов'язкові умови, їх три. Перша, що ваша декларація може бути перевірена, тобто в ній є такий обсяг даних, який можна звірити. Друга умова, що ви не чинний суддя.

І третя умова, що за результатами цих порівнянь, там не встановлено ознак порушень на адмінвідповідальність, незаконного збагачення, необґрунтованості активів або неточності оцінки. Тому підкреслюю, що якщо ви не отримали таку довідку, можливо через те, що там є якась інформація, яка не може бути звірена, наприклад, закордонний актив, все. Тобто вона ідентифікує, що все, машина не може це перевірити, це потрібно людині.

Що відбувається далі? Якщо буде погоджено керівництвом, ми віддамо ці слайди, це дуже цікавий слайд, цей і наступний. Я хотіла звернути вашу увагу, з урахуванням застосованого ризик-орієнтованого підходу, що це означає, ця діаграма? Що з 660 тисяч поданих декларацій за 2021 рік близькі до нуля ризик мають 303 тисячі. Тобто половина декларацій це не ризикові, це ті, на яких... причому в цій кількості неважлива посада. Це може бути і народний депутат, і президент, міністр. Раніше ми відходили від посад і це був запит суспільства, дайте нам міністрів, перевірте нам уряд, перевірте нам нардепів. Окей. Але воно не спрацьовує рік, рік, рік... по одних тих самих неможливо топтатись.

Тому тут питання в тому, що 303 тисячі – це 2021 року, а у 2022 році – це 375 тисяч з 650 тисяч. Це ті декларації, які взагалі не є фокусом нашої уваги і в тому є ризик-орієнтований підхід. Коли ви побачите на шкалі 800, от від 800 починаються декларації з підвищеним корупційним ризиком, бо там вже починається спрацювання формул, до 800 – це порівняння з реєстрами і, можливо, там люди просто то нулики... Зараз дуже багато людей, які просто помиляються, розуміючи, що вони подавали в стресових умовах і переміщалися, ми все це розуміємо. Але це машина, я на цьому наголошую, це не людина рахує. От помилився, написав замість мільйона 10 мільйонів – все, воно бачить, що в тебе не є 10 мільйонів, получи, все. Тобто ми зараз – це ми вже бачимо по відборах, - що, да, є, дійсно, близько 50 відсотків – це ті, які просто там трохи неправильно заповнили, але 50 – це, дійсно, питання до них є.

_____. *(Не чути)*

КУЛІКОВА Ю.В. Нижня шкала? Ви маєте на увазі нуль?

_____. *(Не чути)*

КУЛІКОВА Ю.В. А отак? Це показник рейтингу ризику: від нуля до 2150, тобто найвищий зараз... Да, от за 800 і далі – це ті вже, в яких є спрацювання формул незаконного збагачення, а, можливо, там ще додаткові додаються по порівнянню з реєстрами. Тобто, якщо розуміти, то десь половина – це ті, які, скоріш за все, або щось там помились в деклараціях, і вони не є нашим фокусом; а решта – це і є наш фокус.

Тепер, що відбувається з тими, хто потрапив в найвищий показник рейтингу ризику. У вас було запитання... Ну, от я навела вам трохи статистики, і вона показова. Дивіться, по трьох роках три кампанії декларування. Майже приблизно однакова кількість поданих декларацій. Це при тому, що ви надали можливість певним категоріям декларантів відтермінувати строки подачі декларацій. Але з'явилися нові декларанти, і воно так трохи балансує.

Ви бачите різницю між поданими деклараціями і ті, які проходили перевірку. Вона відрізняється. І чому вона може відрізнитись? Це через суддів, а також через людей, які не ідентифіковані. І це важливий аспект. Для того, щоб пройти автоперевірку, потрібно зазначити правдиві відомості про своїх членів сім'ї і про свої активи. Інакше програма їх не ідентифікує і підсвічує як ризик. Воно каже, от ви зазначили, наприклад, будинок такий-то, але реєстраційний номер написали "невідомо" або щось там таке, або якусь абракадабру, воно ідентифікує, що нема такого будинку. Все, і воно підсвічує, що це ризик, хоча по суті воно таким не є.

Тому, наскільки важлива ідентифікація особи і об'єкта – це успіх пройти автоперевірку. Ну, це в цій частині. Ви хотіли перепитати, да?

_____. Можна просто уточнити одразу по цьому слайду? Я правильно розумію, що оці 26 відсотків...

КУЛІКОВА Ю.В. Я зараз скажу.

_____. ... це ті самі люди, що там були 28?

КУЛІКОВА Ю.В. Зараз розкажу. Ні, це можуть бути різні люди. Кожен період подачі декларації вибудовує свій рейтинг, бо кожна декларація за кожний звітний період, вона індивідуальна. Вона принаймні на доходи, на витрати, на залишки відрізняється.

Тому по кожному року є свій рейтинг ризику. Кожна декларація проходить ЛАК, їй присвоюється показник рейтингу ризику і всі вони ранжуються від більшого до меншого. І тому в 21-му році з тих, хто проходили перевірку, пройшли 28 відсотків. Це приблизно відповідає тій статистиці, про яку я вам говорила, що половина – це 50 відсотків з нульовим ризиком, із 50 відсотків 28 пройшли автомат. Решта не пройшли через те, що, можливо, в них є якась історія, яка там – закордонний актив. 22-й, 23-й рік – це дуже специфічні будуть роки через війну, бо багато людей поїхало за кордон, є закордонні активи. І там прогнозоване зменшення кількості людей, декларації яких пройшли автоперевірку, але наголошую, що у порівнянні 21-й з 22-м 28, 26 – це неістотне зменшення кількості. Тобто третина декларацій проходять спрощену процедуру перевірки.

Нащо це придумано? По-перше, для того, щоб нас розвантажити від неризикових, розібрати їх принаймні на два кошика. По-друге, щоб віддати людям інформацію про те, що не переймайтесь, працюйте, виконуйте свої там, бо хтось там дуже хвилюється: а коли мене візьмуть в перевірку, що я там буду робити. Тобто вони мають там виконувати свої безпосередні задачі.

Те, що стосується результатів автоперевірки і отримання цієї довідки, це дозволяє людям врахувати ці помилки на майбутнє або виправити дані в реєстрах. 23-й рік: ще триває процедура ЛАК, тому це ще гнучкі цифри. І тут ми маємо поки 24 відсотки, але там ще не пройшли навіть ЛАК всі перевірки, бо тільки от завершився 30-денний строк подачі виправлених декларацій.

Що стосується відбору, от коли ми маємо рейтинг, як я вже сказала, всі подані декларації ранжуються від більшого до меншого по кожному конкретному року. 21-й – один рейтинг, 22-й – другий, 23-й – третій. Тобто зараз ми маємо відбирати декларації з найвищим показником рейтингу ризику по кожному з років. Відповідно отак виглядає в реалі з реєстру як ми вибираємо. Ми зав'южили вам персональні дані, але це реальний слайд вчорашнього дня, ми його зробили спеціально, щоб наочно вам показати як це виглядає. От рейтинг виглядає отак. Чи можна його оприлюднити, чи буде це корисно? Буде отак. Тобто тут питання отаке.

Тепер саме цікаве, певно, для вас, як ми відбираємо. От все воно розранжувалося, що ми далі робимо? Я хотіла би звернути увагу спочатку на правий такий стовпчик. У нас є відповідно до нашого порядку чотири черги відбору. Перша черга – це декларації, які мають найвищий показник рейтингу ризику і посада декларанта відноситься до посади з примітки або з підвищеним корупційним ризиком. Тобто це топ, будемо так умовно їх називати.

Друга черга – це ті декларації, які набрали найвищий показник рейтингу ризику за ЛАКом, але це посади не з примітки, зрозуміло: з примітки – не з примітки. Це дві черги, тут незалежно від звернень, від нічого, тут суто показник рейтингу ризику.

Третя і четверта черга – це ініціативні історії і це стосується повідомлень від юридичних, фізичних осіб, викривачів, журналістів-розслідувачів, від правоохоронних органів. Якщо в зверненні вказані фактичні дані, які можна перевірити, і там містяться факти, які вказують на ознаки кримінального правопорушення, це ці відбираються в третю чергу і ті, в яких повідомленнях містяться ознаки адміністративного – ті в четверту. Але це не означає, що поки ми не перевіримо всю першу, потім переходимо до другої, я намалювала вам такі три квадратики для того, щоб вам спробувати дуже прикладно показати як відбувається відбір.

Нагадаю вам, що рейтинг ризику виглядає отак в абсолютному вигляді, але перша декларація подана, тут дрібно, але я, в мене такий зір поки що дозволяє, перше – це посада, посадова особа юридичної особи публічного права, потім якісь там не застосовуються, потім посада в органах місцевого самоврядування. Тобто цей рейтинг, він вибудовується

міксовано з тих, хто в примітці і хто не в примітці. Коли ми відбираємо, ми відбираємо. Якщо б стояла задача відібрати першого по примітці, то це буде перша людина в рейтингу, яка обіймає посаду з примітки. В реальному він може бути сотим, але він перший з посад, які є в примітці. Зрозуміла логіка першого, другого, тобто рейтинг один, але він розкладається на дві черги – з примітки декларації і не з примітки.

Тепер повернусь в квадратики. Коли нам потрібно... Як відбувається процес? У нас є 21 уповноважений з максимальним навантаженням 20 перевірок одночасно, тобто фізично людина може ефективно проводити до 20 перевірок одночасно. Враховуючи навантаження, ми маємо врегулювати відбір. Наприклад, ми... Приводжу приклад. Нам треба відібрати по п'ять декларацій для кожного працівника. Тобто фізично нам, умовно, треба відібрати сто п'ять декларацій для разового... чи скільки там... Тобто нам певну кількість треба відібрати і ми маємо передані нам в підрозділ, умовно, п'ять звернень. Я фантазую, п'ять звернень. Тобто сто п'ять відібрати, п'ять звернень. Да, або третя або четверта.

Якщо їх... Нам, наприклад, зараз дуже багато звернень, умовно, є звернення, яких сто, а нам треба відібрати п'ять, як нам їх відібрати? Відповідно до порядку відбирається та, яка надійшла інформація в НАЗК перша за датою, тобто вони ранжуються по даті подачі. Наприклад, нам передає підрозділ МСЖ, умовно, 20 звернень, ми їх ранжуємо по даті і відбираємо ту, яка прийшла перша. Далі що відбувається? Тобто ми врахуємо звернення, бо це третя, четверта, і потім добудовуємо ряди першої і другої черги для того, щоб зробити розподіл. Якщо нам треба відібрати сто, то третя, четверта черга, якщо ви подивитись, вона заповнюється, виходячи з тих звернень, які нам передані. Ми ініціативно не починаємо жодної перевірки, наш підрозділ, тільки ті, які ми відібрали за рейтингом і ті, які нам колеги передали, вбачаючи ознаки. Ми починаємо працювати з початку авторозподілу, це ще тільки відбір. Тобто третя черга, от дивіться на перші ряди всіх років, я побудувала його таким чином, що у нас є одне звернення по декларації 2021, 2022 і 2023-го, по одній з ознаками адмін і кримінал. Тому добудовується одна з примітки, одна – не з примітки. І, таким чином, відбираються 12 декларацій, всі по одній. Потім повертаємось на наступне коло. Якщо є декларація за 2021 рік з ознаками адмінки, але нема криміналу, то по правилах відбору відбирається на одну більше з першої черги, тобто щоб зробити акцент на політично значимих особах, ті, які мають найвищий.

І таким чином ми заповнюємо ряд. І так кожний. От якщо ви звернете увагу, наприклад, другий приклад я зробила: є звернення по криміналу, нема по адмінці, то за рахунок цього дві відбираються з політично значимих. Якщо, от дивіться, третій ряд, там немає жодного звернення, тоді там виходить за рахунок тих двох-трьох. І таким чином ми відсікаємо ряди там, коли ми набираємо необхідний обсяг для розподілу. От в такий спосіб відбувається відбір. Перші дві черги – за рейтингом, третя, четверта – за датою з обробленими вже моїми колегами, що там є факт, фактичні дані, які можна перевірити. Далі відбувається, у кожній декларації є GUID декларації, і реєстратор – це єдина людина, яка має доступ в цю систему (навіть я не маю), вона починає заводити в систему авторозподілу саме в такій послідовності, як вони вибудовані на чергах. Тобто перша – з 2021-го, так, так, так, потім, завершуючи ряд, починає вводити отак наступні. Відповідно обсяг визначає або голова, або заступник, виходячи з пропозиції керівника самостійного структурного підрозділу по навантаженню працівників.

_____ . (Не чути)

КУЛІКОВА Ю.В. Тому що це фізична... Ні, є доручення, наприклад, що треба відібрати. От якщо б ми зупинились на цих рядах, то доручення заступника або голови зводиться до того, що треба відібрати з 21-го року з системи там, де по рейтингу треба відібрати 6 декларацій з першої черги, 3 – не з цього. Тобто це визначається дорученням. Оскільки я говорю: мені потрібно відібрати 100, бо я маю довантажити уповноважених. От для того, щоб вирахувати, скільки, потім це фіксується в дорученні, що треба відібрати, і система... це робиться в системі "іКейс" і це різні системи. Тобто це в реєстрі, а вводиться і авторозподіл здійснюється в іншій системі, не в реєстрі. Зрозуміло?

GUID... ні, там він же як: це відбирається по системі, яка є, бо звернення – це окремо і рейтинг – це окремо, це в реєстрі. Просто реєстратор заходить в систему і GUID засилає в іншу систему для того, щоб... і вони по черзі, їх не можна змінити вручну, вона заводиться 1, 1, 1, 1, повертається на наступний ряд. І вона таким чином наповнює систему. Потім інший департамент, який відповідає за авторозподіл, департамент ІТ, налаштована технічна система і коли вмикається ця система розподілу, вона в нас систематизована по п'ятницях для зручності, відповідно відбувається автоматизований розподіл між уповноваженими, це рандомно.

Після того ми вже отримуємо, і тут починається вже наша робота. От в такий спосіб відбирається і, по суті, наша задача – це виключно ефективно розглянути звернення для того, щоб не відібрати щось там те, що потім нам відобразиться на ефективності. І ризик-орієнтований підхід дає нам надію на те, що там, звісно, є такий, хто там заповнив трошки неправильно і через це потрапили в ризик, але ми не можемо поки що цього уникнути, бо машину ми не можемо навчити, що людина поставила не там кому. Тому sorry, но так воно буде. Сподівання на те, що буде автоматизоване заповнення і люди переносючи дані до декларації менше будуть робити помилок.

Хотіла показати вам трохи результатів...

_____. Є такий нон-стоп наприклад, там 150 адресатів і дійсно, ми вимушені отією невеликою кількістю людей аналізувати ці звернення, навіть інколи там є і релевантна інформація, але в більшості випадків, ні, тобто це робиться ручна робота, проводиться аналіз.

_____. Можна, я ще уточню питання, Володимир? Чи є у вас статистика геошок, які зверталися і інформація, яка була в зверненні, вона знайшла своє підтвердження? Може є така статистика?

_____. Ну по суті ті матеріали, які ми передаємо колегам в повні перевірки, у них підстава для проведення повної перевірки – це звучить як звернення, тобто, це по суті і є статистка тих релевантних. І окремо ми також розпочинаємо моніторинг способу життя і ми для себе це відмічаємо, як за зверненням або ж там ініціативно чи самовиявлення. Тому це можна зробити.

А щодо самого звернення – це робить не машина. Кожне звернення розглядає посадова особа Національного агентства, тим більше аналізуючи, якщо ми говоримо про майновий стан, тобто ми всі розуміємо креативність наших суб'єктів у приховуванні майна. Тому аналізується не тільки сама посадова особа, а й коло близьких осіб, тобто це досить великий об'єм роботи щодо аналізу.

І тобто одне звернення щодо однієї особи – це може свідчити про аналіз там 5-7 людей, тобто члени сім'ї, батьки. Відповідно, якщо це нон-стоп і 20 чоловік, якщо там містить звернення фактичні дані, а це в законі прописано, ми таке беремо в роботу і аналізуємо. Якщо це просто, умовно кажучи сільський голова їхав на чорній машині вночі, ми таке звісно, що не будемо аналізувати, тому що у нас нема ні фактичних даних, ні що за машина, ні якого кольору.

Тому...

_____. Я вибачаюся, я не почув відповіді, я трохи уточню. Наприклад, Центр протидії корупції звернувся 20 разів протягом двох місяців. Чи є у вас статистика, скільки з цих звернень, інформація, точніше, яка була вказана з цих звернень, відповідає дійсності? Тобто, наприклад, два звернення ви перевірили, інформація не відповідає, а 18, наприклад, так, дійсно, є підстави. Ось про це я питав.

_____. Все. Таку статистику ми не ведемо по конкретних громадських організаціях, тому що, в принципі, ми зобов'язані розглядати всі звернення, які місять відомості.

КУЛІКОВА Ю.В. Останній слайд я хотіла показати, ми проаналізували ті декларації, які перші були 400 відібрані по географії, і це був, до речі, один з інструментів для аналізу ризиків, щоб передавати колегам з наших суміжних підрозділів для того, щоб вони,

наприклад, досліджували регіони, в яких декларанти отримали найбільшу кількість ризикових... подали найбільшу кількість ризикових декларацій. Можна таку саму статистику вивести і по автоперевірках, буде ще показовіше, скільки менш ризикових. Відповідно лідерами є Київ, Київська область, Одеська область, Львівська і Дніпро. Відповідно там ще Хмельниччина наздоганяє і Черкаси там дуже близько.

Тобто, якщо ми говоримо про сфери, то переважна більшість – це органи місцевого самоврядування, органи судової влади. До речі, дуже цікаві декларації потрапили генеральних директорів державних підприємств і з них є оборонної сфери також, то там цікаво. І митна, податкова служба традиційно, є 14 ваших колег. Але хотіли звернути увагу, що якщо б ми рухалися по попередніх принципах відбору, ми якраз зупинилися на народних депутатах і почалася війна, то відповідно ми би почали, певно, що продовжувати по тій черзі, бо якщо б ми не змінили підхід, то ми би мусили продовжувати там, де ми зупинилися, або рухатися далі, або знов з Президента починати. Керівництво підтримало ідею змінити на оцінку ризиків, ризик-орієнтований підхід і сподіваємося, що нам буде про що говорити. І, до речі, цей підхід дозволив доторкнутися до керівників обласних органів, до керівників митниць, до голів облрад, які в черзі були би по списку десь тридцять, умовно, ми б до них навряд чи дійшли, якщо б тільки було повідомлення або звернення. То, в принципі, є великі сподівання, що такий підхід дозволить нам збільшити ефективність. І як я по першому питанню доповідала, ми уже маємо ефективність з 25 до 45 відсотків. Принаймні це вселяє надію, що ми в правильному напрямку. У мене все. Я готова відповідати на ваші запитання.

_____. Що повернути?

_____. 28, 26, 24.

КУЛІКОВА Ю.В. Да, я повертаю, повертаю, повертаю.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Я правильно розумію логіку, що якщо декларація не пройшла автоперевірку в 2021 році, то вона автоматично не проходить і в 22-му?

КУЛІКОВА Ю.В. Ні, ні.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Це паралельні процеси?

КУЛІКОВА Ю.В. Це абсолютно паралельні процеси.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Автоперевірка запускається на кожен рік окремо?

КУЛІКОВА Ю.В. По кожному року окремо.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Добре. Зрозуміло.

Тепер наступне питання. У мене таке уточнення. Ми знаємо, що згідно оновленого закону, так кажемо, частина декларацій у нас закрита. Мене цікавить статистика, яка кількість суб'єктів декларування написали оці заяви на закриття своїх декларацій? Скільки це конкретно? І чи робили ви аналіз, хто ці люди? Тобто я не знаю, може...

КУЛІКОВА Ю.В. Мій підрозділ також виконує цю задачу, я її не виводила на слайд, але це також робить мій підрозділ. Ми вилучаємо декларації з публічної частини реєстру. Акцент на тому, що вилучається інформація про особу, а не декларація. Тобто якщо подано подання, то відповідно вилучається вся інформація, а не тільки декларація за останній звітний період. Тому якщо людина добровільно захоче подавати декларацію, маючи право на відтермінування, все одно вона не буде відобразитись в публічній частині.

Наразі ми розглянули більше тисячі таких подань, не може людина нам ініціативно писати. Я вам можу, я просто не готувала такий слайд окремо, оскільки він був не в порядку денному, але я вам точно можу сказати, скільки ми розглянули подань щодо кількості декларантів, в яких ми застосували заходи широко, оскільки йде запис і буде потім оприлюднення. Ми не розкриваємо цієї інформації, оскільки до них застосовані заходи безпеки. Але в цілому я хочу сказати про те, що переважна більшість вилучених декларацій – це декларації військових, це декларації осіб, які здійснюють оперативну-розшукову, контррозвідувальну діяльність, а також члени сім'ї таких осіб. В меншому ступені це особи, які здійснюють на постійній основі своє повноваження на тимчасово окупованій території і в зоні проведення активних бойових дій. Зараз скажу, по статистиці, принаймні, щоб я

просто вас не ввела в оману, бо вона в мене є на останній тиждень. Ми розглянули в цілому за весь період...

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, будь ласка, я просто змушена перебити.

Колеги, я, на жаль, мушу залишити засідання комітету, маю дипломатичну просто зустріч, на якій обіцяла бути присутньою три тижні тому. В мене прохання наступне, перше, до членів комітету.

Пані Олена, я правильно розумію, що ви також маєте швидко йти вже скоро. Пані Олена, я тоді вас прошу взяти на себе головування на засіданні комітету.

І, колеги, я буду просити питання щодо стану перевірки декларацій ТЦК і ВЛК. Сьогодні тоді не розглядати, бо це просто важливо також почути і членам комітету, які, на жаль, мусили раніше піти. Ми тоді для обговорення цього питання окремо просто запросимо НАЗК на одне із найближчих засідань комітету. Гарзд? А по решті питань, я буду просити також, всі презентації, які сьогодні були продемонстровані, надати в секретаріат комітету для того, щоб вони могли в колег по комітету бути.

Дякую дуже, колеги, і щиро перепрошую, що мушу раніше піти. Дякую.

Веде засідання заступник голови Комітету МОШЕНЕЦЬ О.В.

КУЛІКОВА Ю.В. Дякую. Пані Олена, я готова уточнити вам цифри, 1 тисяча 535 подань.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую. Мені просто видається, що було б правильно якимось це питання правильно зкомунікувати в публічний простір. Чому? Тому що, якщо пам'ятаєте, коли ми тоді напередодні, за кілька місяців до ухвалення цього законопроекту, мова йшла про те, що це буде нести великі ризики суспільству і так далі. Це був один з таких аргументів проти, чому непотрібно. Я думаю, що було б правильно зараз і сказати, що насправді подали такі заяви, ну якась там умовна кількість осіб, тобто виявилось, що не так багато і ризиків було.

КУЛІКОВА Ю.В. Ні. Тут питання в тому, що це в кількості подать. Наприклад, в одному поданні Генерального штабу було 100 тисяч осіб. Тобто це тільки по документах. Ми розглянули 1535 документів.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла. А якщо в особах тоді?

КУЛІКОВА Ю.В. В особам ми не розкриваємо ці цифри.

ГОЛОВУЮЧА. Ну хоча би приблизно.

КУЛІКОВА Ю.В. Приблизно, це близько 200 тисяч людей.

ГОЛОВУЮЧА. Все. Зрозуміло. Дякую.

Тоді можна ще одне запитання? Я так зрозуміла, що колеги і, в принципі, інші декларанти, хто отримав цю автоматизовану перевірку той отримав і щасливі. Ті, хто не отримали, ми це питання на комітеті вже попередньо піднімали. Мабуть, було би справедливо, щоб декларант розумів, чому він не пройшов автоматизовану перевірку, чи це якісь секретні дані? Чи можна зробити якусь форму, не пройшов тому що або невідповідність, або додатковий ще час потрібен на перевірку якихось додаткових активів, чи немає там достатньо даних? Якимось інформуйте, тому що дійсно, щоб не було цього образу НАЗК як якогось суб'єкта, якого всі бояться. Я не пройшов... Тепер вже всі бояться, що вони не пройшли цю автоматизовану перевірку. Все, вже починаються якісь нові фобії.

КУЛІКОВА Ю.В. Дивіться, ми коли припрацьовували цей механізм і передбачили в порядку, який заюстували, за результатами автоперевірки довідка автоперевірки, відповідно це документ, який можна віддати. Порядком не передбачення складання довідки про не проходження автоперевірки. Тобто її не існує фізично для того, щоб її віддати. Тобто ті, хто пройшли, формується довідка. Ті, хто не пройшов, довідка не формується. Тому, але все ж таки, тут питання в тому, що 12 жовтня як тільки ми запустимо автозаповнення, ви побачити і ви вже бачите функції дані для декларації ви вже можете порівняти і побачити, можливо, дійсно там є помилка. Якщо помилки немає, можливо, у вас є актив, який не можна перевірити автоматизовано, бо система налаштована на те, щоб не ризикові, прості декларації, бо їх 600 тисяч щорічно, ну не всі там складні, не всі там з криптою і з

мільйонами. Там є купа одна машина, одна квартира, зарплата. Все. І тоді оці 300 тисяч, які там в нулі, вони просто скоріш за все і проходять. Але важливий аспект, якщо навіть декларація пройшла автоматизовану перевірку, але є звернення, вона все одно потрапить в повну перевірку на підставі звернення або по третій, або по четвертій черзі, тобто це не панацея.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. А там ці квадратики, матриці. Тобто у вас зарезервовано в кожній групі декілька позицій, в кожній групі декларації. Якщо вам прийшло 100 звернень геошок, ви все одно не перемістите в четверту групу з першої чи другої.

КУЛІКОВА Ю.В. Звісно. Перша, друга – це безкінечна історія.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Питання тільки в тому, що якщо немає звернень, то збільшується обсяг першої і другої групи. А якщо навіть є звернення геошок, то у вас не буде займатись цим більше ніж там скільки-то працівників.

КУЛІКОВА Ю.В. Це про ресурс. Це інше питання і це мій особисто як керівника біль, бо в нас дійсно ресурс дуже обмежений. Тому ми і таким чином, принаймні 50 відсотків тут точно вже ідуть за фактами, де є якісь факти, які можна перевіряти, і є 50 відсотків...

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Можна зробити такий лайфхак. Наприклад, для того, щоб заблокувати можливість... Це не кажу, що треба так робити. Якщо, наприклад, якась геошка "Рога і копита" звернеться щодо тисячу людей, то потім якийсь ЦПК звернеться щодо тисячу першого, у вас ці дві людини будуть роками перевіряти спочатку оцю тисячу, а потім дійдуть...

КУЛІКОВА Ю.В. Ні.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. А як?

КУЛІКОВА Ю.В. Дивіться, тут питання календарного періоду. Якщо голова як керівник органу визначає, що ми переходимо в наступний звітний календарний період, то ми починаємо по рейтингу... сенс. Там вже строки поспливають. Тобто ми не будемо розглядати всі-всі декларації. Зараз пишуть перевірте з 15-го року. Сенс. Там же ні строків немає. Скоріш за все поки що це той ризик, Олексій, про який ви сказали, що це може бути також заспамлено і безкінечно. Поки що є активність, але у нас дуже надійний фільтр є всередині НАЗК, які фільтрують і відбирають, дійсно, і передають на повну там, де є дійсно і суб'єкти і факти такі, які потребують точно відволікання ресурсу повних перевірок для того, щоб зосередити увагу, але це їм вартує певно не просто, я скажу так.

ГОЛОВУЮЧА. А при наявному ресурсі, скільки часу вибудете перевіряти ті декларації, які потребують перевірки, от наразі, ви прораховували сьогодні?

КУЛІКОВА Ю.В. У нас по бюджетній програмі ми маємо перевірити щорічно не менше 1300 декларацій, тому це наш фокус – 1300 декларацій.

_____. Є запитання.

_____. Який слайд?

_____. Але це не стосується другого розділу. Я так розумію, ми ще не перейшли до "Різного"? Там третій пункт.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо немає запитань по другому розділу, давайте тоді перейдемо. Але ж Анастасія просила по 3 пункту окремо винести.

_____. Так, Анастасія просила по 3 пункту винести окремо і попередила, що на наступне засідання комітету вона викличе представника НАЗК і ми по ТЦК і ВЛК будемо доповідати окремо.

_____. А може я задам? Ну я гадаю, що зараз відповідь скоріш за все ви не дасте повну. Може просто я задам це питання, щоб якраз наступного вже, я буду його повторно задавати, вже в рамках там "Різного" на наступному комітеті. Щоб просто ви не сказали, що треба час, треба підготуватися, а ви одразу підготували відповідь, якщо можна.

В мене питання стосується народних депутатів, які добровільно відмовилися від повноважень або яких позбавили повноважень, вони за законом, після того як втрачають статус, повинні подавати декларації. У мене питання стосується таких колег в минулому,

чи подали вони всі декларації? І якщо хтось не подав, чи було складено останні документи по відношенню?

_____. Це не до мене.

_____. Окей, добре, я ж...

_____. Ми розберемося.

_____. Дякую. Така відповідь, я не сумніваюся.

ГОЛОВУЮЧА. То що, колеги, якщо більше запитань немає, то ми можемо завершити комітет, виглядає так? Який у нас подальший план, хто може той іде на екскурсію

ПАВЛУЩИК В.В. По-перше, хочу подякувати, в залежності від того, хто залишиться, хто не залишиться, хочу подякувати за те, що комітет прийшов до нас, це важлива подія для нас. Дуже сподіваюсь, ми надали достатньо вичерпний перелік інформації. Ряд інформації, ми домовились, що ми надамо додатково для розуміння діяльності НАЗК. Зараз на даному етапі пропоную, хто має бажання, ми можемо провести коротку екскурсію тут по приміщенню, яке ви оцінили.

_____. А вона безкоштовна?

ПАВЛУЩИК В.В. На даному етапі у нас такої послуги немає затвердженої.